

Kuklumas.
Pamiršo Parašyti Apie Ligą.
Vengrijos Katalikai.
Nuosirdžiausi Linkėjimai!
Rašo ROJUS MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 306

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Gruodžio-Dec. 30, 1948

Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Šių metų gruodžio 21 dieną maršalui Stalinui sukako lygiai 69-ri metai amžiaus.

Tarybų Sąjungos spauda to fakto neatžymėjo net nei trumpa žinute.

Stalinas savo amžiaus sukaktį praleido kaip kiekvieną dieną: darbe.

Bet Amerikos komercinė spauda rašė. Jai buvo svarbi žinia tai, kad T. Sąjungos spauda nieko nerašė!

Tėli Amerikos laikraščiai dažnai prikašioja Stalinui troškima visur vyrauti, visur rodytis.

Bet kiekvienas, kuris dalykus žino, pasakys, jog kuklesnį žmogų už Staliną retai kur pasaulij rasi.

Kaip didžiuliuose mitinguose, kur Stalinas išstoja su pranešimu, žmonės pradeda rankomis ploti, tai išvien ploja ir Stalinas.

Tuo būdu jis nukreipia dėmesį nuo savęs į kitus, pabrėždamas tą faktą, jog plojimas, jog pagarba čia reikiama ne jam vienam, bet visiems, esantiems mitingų: jį paploja man, aš paploju jums, ir visi paplojame didžiuliams laimėjimams, pasiektiems bendru darbu, bendromis pastangomis!

Nežinau, kas čia šiemet pasidarė: kiekvienais metais rudenį komercinė Amerikos spauda daug rašė apie "pavojingą Staliną susirgimą."

Šiemet ji tylėjo ir tyli. Gal stebėdo, o gal pamiršo pabrėžti.

Kaip ten bebūtų, reikia manyti, jog sekamais metais, kai Stalinui sukaks 70 metų amžiaus, apie tai rašys ir T. Sąjungos spauda, nes tai įtikinamą bus didžiulis socializmo kraštui įvykis.

Praėjusią vasarą Vengrijoje aukštoji katalikų dvasiška sukėlė didelį skandalą dėl to, kad šalies seimas nutarė paimiti visas mokyklas valdžios žinion.

Vengrai, atsiminkime, padarė nieką daugiau, kaip atskyrimą bažnyčios nuo valstybės.

Katalikų dvasiška dėl to nerimastavo ir teberimastauja: ji kovoja prieš valstybę, ir tai kovai vadovauja kardinolas Mindszenty.

Šiomis dienomis šis kardinolas tapo suimtas, įkalintas. Mūsų krašto komercinė spauda pradėjo šaukti: "teroras!" Ji net garsina: girdi, 65.7 nuos, Vengrijos gyventojų yra katalikai. Matysite, kas ten bus!...

Manipuluodama skaitlinėmis, ši spauda pamiršta vieną "mažmožį": Vengrijos katalikai darbo žmonės — jų didelė dauguma — nepritaria praغيštingai kardinolo Mindszenty politikai.

Katalikai sako savo dvasiškijai: nesikiški į politiką, o rūpinkitės dangiškais reikalais, žmonių dūšių ganymu. Politikos reikalus mes patys išspręsimė, kaip mums atrods praktiškiausia.

Taip yra ne tik Vengrijoje, — taip yra Lenkijoje, Lietuvoje ir kituose t. v. katalikiškuose kraštuose.

Kitaip ir negali būti!

Atrodo, jog kitiems mano "Krislamai" šiemet pasirodė yti progos jau nebebus.

Tad linkiu visiems mūsų skaitytojams, bendradarbiams, vadininkams ir darbuotojams laimingiausių naujų metų! Nuosirdžiai dėkoju visiems

DEMOKRATAI PALAIKYS KONGRESO NEAMERIK. VEIKLOS KOMITETĄ

Demokratų Vadai Nevykdo Pasizadėjimo Panaikinti Tą Raudonbaubišką, Reakcinį Kongresmanų Komitetą

Washington. — Kongresiniai demokratų vadai nutarė ir 81-me Kongrese palaikyti raudonbaubišką kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetą, kaip sužinojo N. Y. Daily Workerio reporteris.

Taigi tušti buvo prezidento Trumano žodžiai, kuomet jis pirm keletą savaičių sakė korespondentams, kad Neamerikinis Komitetas jau negyvelis.

Už šio reakcinio komiteto palaikymą stoja ir tie de-

mokratai kongresmanai, kurie buvo pasizadėję reikalauti jį panaikinti.

Darbietis kongresmanas Vito Marcantonio pareiškė: — Jeigu Neamerikiniai Komitetui bus ir toliau leista gyvuoti, už tai kris atsakomybė ant Demokratų Partijos.

Marcantonio siūlys pataisyti Kongreso Atstovų Rūmo taisyklėms, kad būtų panaikintas Neamerikinės Veiklos Komitetas.

Vokiečių Socialdemokratų Amerikų Šnipai

Berlin. — Vokietys socialdemokratas Karl Heinz Schmidt pats atėjęs pranešė Sovietų vyriausybei, kad vokiečių Socialdemokratų Partija rytinėje Vokietijos dalyje palaikė slapčius biurus, kurie šnipinėjo amerikonom prieš Sovietus, naikino maistą ir kitus reikmenis sovietinėje Vokietijos dalyje ir darė visokius gadinimo bei ardymo žygius.

Schmidt pasisakė, kad ir jis pats buvo tokio socialdemokratų biuro narys.

Anglai Vis Dar Ginkluoja Egiptą Prieš Izraelį

Tel Aviv, Izraelis. — Pulkininkas M. Perlman, Izraelio karo ministerijos atstovas, karčiai smerkė Angliją, kad ji vis dar siūnia Egiptui ginklus ir amuniciją karui prieš Palestinos žydus. Anglija nepaiso, kad Jungt. Tautos įsakė sulaukyti ginklus, kaip egiptėnams - arabams, taip ir Izraeliui.

Tik Izraeliui pastojamas kelias ginklų gauti.

Amerikonai Nusmerkė Pakart 9 Japonų Oficierius

Tokio, Japonija. — Karinis amerikonių teismas nusmerkė pakart 9 Japonijos semburgas padarė sutart. karymą japonai karo metu nukapojo galvas 33 nukritusiems jankių lakūnams. Tarp nusmerktųjų esą ir 3 japonų generolai.

Bus Baudžiami Tik Čiango Kriminalistai

Nanking. — Kinų komunistų radijas pranešė, jog bus baudžiami tik tikrieji kariniai tautininkų kriminalistai; šiaip tautininkų valdininkai nebus traukiami teismam.

ORAS.—Vėjas, šalčiau.

draugams ir draugėms už pareiktus man asmeniškai ir visam Laisvės personalui žiemos švenčių progą linkėjimus! Pasikalbėsime 1949 metais.

Išgydys Welles, Kurį Neamerikiniai Šnipai Mėginę Nužudyti

Washington. — Gydytojais sako, jog buvęs Jungtinių Valstijų valstybės sekretor. pavaduotojas Sumner Welles galės aplėisti ligoninę už kokios savaitės. Jis buvo rastas "beveik susalęs" ir be sąmonės praeito sekmadienio rytą. Welles, išgulėjęs šaltyje 7 valandas ir apalęs, buvo nugabentas į ligoninę. Pasklido gandai, kad kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komiteto šnipai tą naktį mėgino jį nužudyti ir įstumė į upelį, iš kurio Welles, tačiau, išlipo pirma, negu apalpo.

Kairo. — Egipto karo ministerija gyrybė, kad egiptėnai nukovė 500 izraeliečių, atmušdami juos nuo Falujos.

Jankiai Stato Karo Bazes Franko Žemėje

Paryžius. — Amerikonai stato sau karines bazes Ispaniškose Morokkoje ir tūlose Ispanijos salose, pagal sutartį su Franko fašistų valdžia, kaip sako Telespress žinių agentūros pranešimas iš Ispanijos.

Amerikonai žadėjo išvien su Ispanija ir Anglija varuoti karui Gibraltarą. Jūri-šiol buvo vienu anglų rąkose.

Jersey City, N. J. — Šio miesto ir Bayonnes bardenieriai grasina sustreikuoti naujų metų išvakarėse.

Holandai Žada Sustabdyt Mūšius Penktadienį

Paryžius. — Holandija pasizadėjo vykdyti Jungtin. Tautų Saugumo Tarybos įsakymą — sustabdyti mūšius prieš Indonezijos respubliką ir paleisti suimtus respublikos valdininkus. Holandų atstovas sakė, kad jie šį penktadienį sulaukysią karo veiksmus prieš indonez. sus.

Amerika ir 5 Kitos Šalys Padarė Sutartį, Pagal Kurią Gavins Karinę Ruhr Srities Pramone

Washington. — Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija, Belgija, Holandija ir Luksemburgas padarė sutartį "išvien" kontroliuoti Ruhr srities fabrikus ir kasyklas ir kelti jų gamybą.

Ruhr srities pramonė vakinėje Vokietijoje buvo hitlerinės karo mašinos širdis ir raumenys.

Neseniai Amerika ir Anglija nutarė sugrąžinti vokiečiams Ruhr plieno fabrikus, angliakasyklas ir kitas pramones. Francija protestavo, jog anglai-amerikonai duoda progą vokiečiams iš naujo atkurti karinę Vokietijos galybę.

Taigi amerikoni ir anglai įrašė į dabartinę sutartį, kad, girdi, "nebūsią leista atgaivinti karinės Ruhr pramonės."

Keturi didieji europiniai talkininkai Potsdame buvo susitarę bendrai kontroliuoti Ruhr pramonę. Anglai, amerikoni ir francūzai dabar atmeta bet kokį So- oficerius, pagal kurių įsara-rolėje.

Pagal dabartinę sutartį, amerikoni, anglai ir francūzai turės po tris balsus Ruhr kontrolėje, o Belgija, Holandija ir Luksemburgas tikta po vieną balsą.

ČIANGAS GAL BĖGSIAS Į FORMOZĄ

Nanking, Kinija. — Čiang Kai - šekas, Kinijos prezidentas - diktatorius, suaukė savo generolus ir taršė, kaip laikytis prieš kinų liaudininkus - komunistus. Kai kurie siūlė, kad Čiangas pasitrauktų iš valdžios, idant būtų galima pradėti derybas su komunistais dėl taikos. Bet pranešama, jog nutarta, kad Čiangas su kitais aukštaisiais valdininkais persikeltų į Formozos salą ir iš ten vadovautų karui prieš liaudininkus.

Tautininkų komandieriai sakė, kad dar galima būtų gintis nuo komunistų tikta i pietus nuo didžiosios Yangtze upės. Pietinėje tos upės parkantėje stovi Čiang tautininkų sostinė Nankingas.

Statoma Atomis Inžinas Amerikos Karo Laivynui

Washington. — Valdinė Atomų Jėgos Komisija užsakė Westinghouse Elektros Korporacijai pastatyti bandomąjį atominį inžiną karo laivams varyti. Atominiai valdžios fabrikai bendradarbiaus su korporacija.

Karinio laivyno vadai sako, atominis inžinas būtų tūkstančiais tonų lengvesnis, negu gariniai katilai, kuras ir įvairūs dabartiniai įrenginiai laivams varyti. Vartojant atominę jėgą, todėl galima būtų statyti karo laivus su storesnėmis plieno sienomis, ir jie galėtų greičiau plaukti.

Kebliausias uždavinys bus, kaip aptverti atominį inžiną, kad skylantieji atomai nenuodytų jūreivių ir neapkrėstų atominiais nuodais viso laivo.

Jau pustrėčių metų pradžioje, kai buvo išsprogindtos dvi atominės bombos ties Bikini sala; ir laivai, kurie tada arti tos vietos stovėjo, dar ir šiandien "garuoja" praغيštingais atominiais nuodais.

Penki amerikoni mokslininkai, skaldžiusieji atomus ciklotronuose, jau baigia apakti, nors jie vartojo geriausias apsaugas nuo atominių nuodų.

STUDENTAS NUŽUDĖ EGIPTO PREMJEJĄ UŽ "NUOLAUDUMĄ" ANGLAM IR ŽYDAM

Kairo, Egiptas. — Už keilių valandų po premjero M. F. Nokrašy'o nužudymo, tapo per organizuotas Egipto ministrų kabinetas su nauju premjeru Ibrahimu A. Hadi.

Nuteista 20 Metų Kalėt Už Jankio Nužudymą

Marburg, Vokietija. — Wilma Ybarbo, per girtą puotą su "svečiais", nušovė savo vyrą, amerikoni sarižentą Johną Ybarbo. Už tai ji nuteista 20 metų kalėti.

VENGRIJOS KARDINOLAS PRISIPAŽINO SUOKALBYJ NUVERSTI RESPUBLIKĄ

New Yorko Kardinolas Spellman Dalyvavo Šamoksle dėl Vengrų Respublikos Nuvertimo, o Karaliaus Gražinimo

Budapest, Vengrija. — Arestuotas vengrų kardinolas Mindszenty prisipažino, kad jis šnipinėjo svetimiems vakinėms kraštams ir prašė juos padėti reakciniams vengrams nuversti demokratinę Vengrijos respubliką.

Sučiupta šimtai šnipiškų Dokumentų

Vengrijos vidaus reikalų ministerija praneša, jog kardinolo palociaus rūsyje rado metalinėje dėžėje šim-

tus išdavikiškų dokumentų. Tie dokumentai rodo, jog: Kardinolas Mindszenty kvietė vakarines valstybes išsikšti į vidujinius Vengrijos reikalus prieš jos valdžią. Toje dėžėje taip pat rasta vakarinų kraštų atsakymai ir šnipiški raportai prieš Sovietų Sąjungą.

Kardinolas prisipažino, jog, be kitko, jis vadovavo šamoksliui, kuris mojos sugrąžinti karališkąją Hapsburgų valdžią.

Sykiu su kardinolu tapo suimti kunigas Andras Zachar, kunigaikštis Paulius Esterhazy, profesor. Gusztis Barnai ir 7 kiti klerikalų vadai. Jie buvo veikūs dalyviai suokalbii prieš liaudies respubliką.

Tam suokalbiui kardinolas gavo gana daug pinigų iš svetimų kraštų ir pardavė juodoj rinkoj daugiau kaip 50,000 dolerių vertės svetimų pinigų.

Kardinolas Mindszenty organizavo priešvaldiškus veiksmus visoje Vengrijoje ir palaikė artimus išdavikiškus ryšius su vienos svetimos valstybės ambasadorium sostinėje Budapeste.

Kardinolas Spellman Taipgi Nori Karaliaus

1947 m. kardinolas lankėsi Amerikoje ir kalbėjosi su karaliaičiu Otto Hapsburgu vienuolyne arti Chicagose. Jiedu susitarė darbuotis, kad būtų atkurta Vengrijos monarchija su Otto kaip karalium.

New Yorko kardinolas Spellmanas pritarė tam planui; jisai sakė:

— Otto Hapsburgas privalo būti pasodintas sostan ir jis turi teisę atstovauti vengrus katalikus užsienyje, ypač Jungtinėse Valstijose.

Badauja Amerikos Indijonai, Sako Senatorius

Washington. — Tūkstantis Chippewa indijonų kenčia alkį ir faktinai badauja North Dakotoj, kaip pranešė republikonas senatorius Milton R. Young. Daugeliui jų gresia mirtis nuo šalčio ir bado, jeigu nebūs suteikta greita pagalba. Jisai sakė:

— Atrodo keista ir kvaila, kad Amerikos valdžia alkio marina savo indijonus, o maitina vakarinės Europos kraštus. Ten pat North Dakotoj yra valdžios sandėliuose laikoma milijonai bulšelių, bulvių ir grūdų. Bet uždrausta tais produktais indijonus sušelpiti.

Athenai, Graikija. — Monarchistų valdžia sako, graikų partizanams slaptai padeda daug jų draugų Graikijoje.

Užgriamas Anglijos Pasiūlymas Arabų Naudai Prieš Izraelį

Paryžius. — Anglijos atstovas pasiūlė Jungt. Tautų Saugumo Tarybai įsakyti Izraeliui ir Arabams tuojau sustabdyt mūšius Palestinoje ir liept izraeliečiams Negevo plote pasitraukti atgal į tas pačias pozicijas, kur jie buvo lapkričio 4 d.

Teigiama, kad angly-amerikonų blokas Saugumo Taryboje užgirs Anglijos pasiūlymą.

(Bet amerikoni ir anglai su savo šalininkais Saugumo Taryboje atmetė Sovietų reikalavimą įsakyti holandams Indonezijoje pasitraukti atgal iki tų linijų, kur jie stovėjo gruodžio 18 d., tai yra, pirm dabartinio holandų ofensyvo prieš Indonezijos respubliką.)

Indonezijos Partizanai Atakuoja Holandus

Batavia, Java. — Holandų komanda pranešė, kad indonezų respublikos partizanai atakuoja holandus Javoje, Sumatroje ir Borneo, didžiosiose Indonezijos salose.

Respublikos armija taip pat pradeda rimčiau priešintis holandam.

KINŲ KOMUNISTAI UŽĖMĖ TANGKU

Nanking. — Pranešama, jog kinų komunistai jau užėmė Tangku uostamiestį, i rytus nuo Tientsino.

Izraelio Lakūnai Bombardavo Arabų "Sostinę" Gazą

Tel Aviv, Izraelis. — Jungtinių Tautų tēmytojai pranešė, kad Izraelio lėktuvai trimis atvejais bombardavo ir apšaudė Gazą, kur susibūrę daug išiveržėlių egiptėnų.

Egiptėnai buvo paskelbę Gazą "arabiškąja sostine" visai Palestina, nepripažįstant jokios Izraelio valstybės.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at
Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Konferencija, Kurioje Reikia Dalyvauti

Laisvėje jau buvo minėta, kad 1949 m. sausio 17 ir 18 dd. Washington, D. C., įvyks labai svarbi konferencija, šaukiama Civil Rights Congress'o (Pilietinėms Teisėms Ginti Kongreso).

Washingtono sausio mėnesį, atsiminkime, bus didelių įvykių. Tą mėnesį susirinks sesijon 81-masis Kongresas. Tą mėnesį bus pradėti Kongreso sesijoje didieji darbai, žadėti rinkiminėje kampanijoje, — žadėti Trumano, visos demokratų partijos ir tu, kurie tapo išrinkti Kongresan.

Ar tie darbai bus gyveniman vykdomi?
Tai klausimas, kuriuo turi susirūpinti kiekvienas pilietis.

Į tai galima atsakyti tiek: jei visuomenė reikalauja, jei ji darys spaudimą ir Kongresa ir prezidentą, tai, be abejo, pažadai, duoti rinkiminėje kampanijoje, bus vykdomi. O jei visuomenė tylės, — vargiai juos kas nors vykdys.

Tą mėnesį įvyks dar kitas didžiulis įvykis. Nors jis įvyks New Yorko mieste, tačiau tai, kas ten vyks, bus tebima visos šalies ir viso pasaulio.

Sausio 17 diena New Yorke žada prasidėti 12-kos komunistų vadų teismas. Ta diena valdžia žada pradėti teismą prieš niekuo nenusikaltusius asmenis.

Šis teismas, jeigu jis įvyks, bus nukreiptas prieš Markso mokslą. Tai bus pirmas tos rūšies teismas gal būt marksizmo gyvenime — pirmas bėgyje pastarųjų šimto metų!

Va. kodėl Civil Rights Congress pasirinko šias dienas savo konferencijai. Be kitu dalykų, ši konferencija, be abejo, reikalauja, kad viskas, ką prezidentas Trumanas žadėjo rinkiminėje kampanijoje, būtų pravesta gyveniman.

Be to, konferencija reikalauja, kad byla, suklastuota prieš 12-ka komunistų vadų, būtų iš teismo išmesta.

Bus ir daugiau svarbių reikalų, svarstyti konferencijoje.

Be kitų žymių asmenybių, konferencijoje dalyvaus senatorius Glen Taylor, kongresmanai Vito Marcantonio ir Adolph Sabath, ir kiti žymūs visuomenininkai.

Lietuvių organizacijos, kurioms rūpi išlaikymas Teisų Biliaus, kurioms rūpi demokratija ir laisvė, privalo siųsti šitą konferencijon po atstovą.

Visais reikalais reikia rašyti: Civil Rights Congress, 205 E. 42nd Street, New York 17, N. Y.

Gamyba Kyla ir Kyla

Pastaruoju laiku iš T. Sąjungos gauname davinį apie nepaprastai greitą to krašto gamybos pakilimą. Tiesa, gaunamosios žinios nėra pilnos, nėra už visus 1948 metus, ir jos nepadengia visos pramonės, — tos žinios byloja tikrai apie paskiras pramonės šakas. Bet visa sudėjus į krūvą, susidaro toks paveikslas: šiemet T. Sąjungos pramonė, ypačiai pagrindinė pramonė, kur kas daugiau pagaminimo negu 1940 metais, vadinasi, paskutiniiais prieškariniais metais.

Tačiau, turint prieš akis šitas žinias, reikia neišleisti iš galvos vieno labai svarbaus dalyko: nors T. Sąjungos pramonė smarkiai pakilo, — aukščiau negu kurioje nors kitoje šalyje, — tačiau josios produktus dar vis tebelaukia milžiniški pareikalavimai. Kas tie pareikalavimai? Nacių sugriautų miestų atstatymas; tiltų, geležinkelų, fabriku, kasyklų atstatymas. Atsiminkime, kad naciai sugriovė tūkstančius tarybinių miestų ir miestelių. Tūli jų jau dalinai arba visiškai atstatyti, bet daugelis dar tebus atstatyti tik 1950 metais ar vėliau.

Kitas dalykas: T. Sąjunga teikia paramos savo kaimyniniams kraštams: Lenkijai, Rumunijai, Čekoslovakijai, Vengrijai, Bulgarijai, Albanijai. Šie kraštai kada nors už tai T. Sąjungos piliiečiams atsimokės, bet šiuo sykiu jie negali už viską susyk atmokėti. Jie patys turi susitvarkyti ir dėl to jiems pagalba labai reikalinga.

Nepaisant visko, T. Sąjungos pramonė plečiasi, kyla, drauge keldama žmonių gyvenimo lygį.

Jei karas nebūtų pertraukęs to kūrybinio darbo, kurį T. Sąjungos piliiečiai nuosirdžiai dirbo 1941 metais, tai šiandien jų, tarybinių piliiečių, gyvenimo lygis jau būtų iškilęs bene aukščiau už kitų pasaulinių kraštų žmonių gyvenimo lygį.

Taip Įsakė Amerika!

Allied Labor News praneša, jog Francūzijos vyriausybė sugrąžino didžiulias anglies kasyklas, esančias Le Creuzote, jų savininkui, Schneiderio trustui.

Šitos kasyklos buvo suvisuomenintos tuojuo po karo pabaigos. Bet, sako žinių agentūra, Amerikos valdžia "patarė" Francūzijos valdžiai sugrąžinti jas tiems, "kuriems jos priklauso."

Jei Francūzija būtų atsiskiusi angliakasyklas grąžinti kapitalistams, tai ji nebūtų gavusi marshallplaniškų dolerių.

Net ir nusavinusi tas angliakasyklas, Paryžiaus val-

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

NE IŠ ŠIRDIES GERUMO

Dalis Amerikos liberalų irgi mano, kad jau laikas sustabdyti visokią paramą Čiango režimui. Bet jie taip mano ne iš savo širdies gerumo. Dviem "tvirtais" sumetimais jie liepia paramą nutraukti. Viena, kad toji parama vistik Čiango režimo nebeišgelbės, antra — tolimesnis to režimo rėmimas tikrai sukels visą kinų tautą prieš amerikiečius. Dar yra ir kita priežastis: liberalai mano, kad Anglijos biznis paverš biznį iš Amerikos, kai Čiingas bus nuverstas, nepaisant jam teikiamos paramos.

Liberalų žurnale "New Republic" Walter L. Briggs rašo:

"Dauguma amerikiečių tiki, kad ištraukimas iš Čiango paramos būtų sėkmingiausias anti-komunistinis kelias. Nors Jungtinės Valstijos nebegali sulaikyti Kinijos nuo patapimo komunistine, tačiau palaiky-

mas komercinės misijos ir kultūrinių ryšių su komunistine Kinija, galimas daiktas, palaikytų ir gal net padidintų draugiškumą su Kinijos žmonėmis. Kitas dalykas, tai anglai, kurie mažai bėdos teturi ir skubiai daro planus vesti biznį su komunistine Kinija. Neseniai vienas Amerikos biznierių pasakė: 'Kokia laimė Anglijai, kad jos valdžia neturi išteklių, kuriuos galėtų pavesti Čiangui'."

Taigi, šio plauko liberalai kitaip giedotų, jeigu Amerikos parama galėtų išgelbėti Čiango diktatūrą. Jie, matyt, nebūtų priešingi net padinginimui tokios paramos. Kinijos liaudies rinkimai ir pasiryžimas, kitaip pasakius, pakeitė tokių liberalų atsinešimą."

KAILINIAI, BLUSOS IR TYSLIAVA

Vienybės redaktorių Juozas Tysliava mano, jog būtų baisi klaida, jeigu Ame-

rika numotų ranka ant Čiango. Jis rašo:

"Tuo metu, kai Maskva džiūgauja komunistų laimėjimais Kinijoje, tai Washingtonas — tyli.

"Ar tai reiškia, kad Amerika nebeduos pagalbos Kinijai, kurios daugelis vadų esą kyšininkai?"

"Ar kailinius reikia mesti į ugnį tik todėl, kad juose priviso blusų?"

"Nejaugi abejojama ir Čiang Kai-šeku, kuris jau 1927 metais pradėjo kovą su komunistais?" (Vien., gr. 24 d.).

Taip jau atrodo. Kailiniai į ugnį bus numesti ir suplėškės su visomis čiangi-nėmis blusomis. Kąs, žinoma, liūdniausia, tai kad nė Juozas Tysliava tu blusų nebepajėgs išgelbėti. Tai dabar jau visiems aišku. Nejaugi tai dar neaišku Tysliavai?"

Francijos valdžia tikisi dar biliono frankų iš Marshallo plano.

Lietuva Naujųjų Metų Slenkstyje

Rašo M. Gedvilas

Ateinančių naujųjų 1949 metų proga sveikinu mūsų tėvyniečius — priešakinius Amerikos lietuvių ir lietuvių ir linkiu jiems laimės bei sėkmės tiek asmeniniame gyvenime, tiek visuomeninėje veikloje!

Tarybų Lietuva sutinka naujuosius metus su džiaugsmu. Mūsų neitąjį kelią mes pažymime puikiais atsiekimais visose gyvenimo srityse. Bendroji mūsų respublikos pramonės produkcija šiais metais yra 37 procentais aukštesnė, negu praeitais metais. Įsavinta naujų pramoninių dirbinių gamyba: aliumininių indų, superfosfato, padangų dviračiams ir daugelio kitų rūšių. Statomai nauji fabrikai, kurie gamins elektrinius motorus, stakles metalui apdirbti, elektros prietaisus, statybinės medžiagos ir t.t.

Darbininkų ir tarnautojų tarpe plačiai išsivystė socialistinis lenktyniavimas dėl pokarinio penkmečio plano įvykdymo pirma laiko. Lenktyniavime dalyvauja daugiau kaip 70 procentų visų darbininkų.

Mūsų Puikus Derlius

Respublikos laukuose išaugo puikus derlius. Šiemet valstiečių ūkiai surinko žy-

mai daugiau grūdų, negu pernai.

Isitikinę kolektyvinių ūkių santvarkos pranašumu žemės ūkyje, daugelis darbo valstiečių stoja į kolektyvinius ūkius, kurių skaičius pastaraisiais metais padidėjo ligi 400. Jau pirmieji jų veiklos metai davė gerus rezultatus. Antai, Raseinių apskrities "Gegužės Pirmosios" kolektyvinis ūkis prikūlė po 25 centnerius žiemkėnių kviečių ir po 14 centnerių rugių iš hektaro, tuo tarpu kai individualių valstiečių laukų derlius ten pat neviršija 10-12 centnerių iš hektaro.

Individualūs valstiečiai, savo akimis įsitikinę, kad kolektyvininkai gyvena geriau už juos, patys susivienija į naujus kolektyvinius ūkius.

Per šiuos metus kaimuose buvo organizuota 254 naujos pirkios - skaityklos, valsčių centruose ir miestuose — 58 kultūros namai, 33 bibliotekos. Leidžiami naujų knygų milijonai egzempliorių.

Mokslas ir Kultūra

Mokslievių skaičius respublikos mokyklose pasiekė 430 tūkstančių, tuo tarpu kai buržuazijos viešpatavi-

mo laikais jis niekuomet neviršijo 300 tūkstančių.

Per 1948 metus į aukštojo mokslo įstaigas, kurių respublikoje yra 11, stoji 2,500 naujų studentų. Seniau tebuvo vienas Kauno universitetas, kur mokėsi mažiau studentų, negu dabar priimta vien į pirmą kursą.

Išaugo sportininkų kolektyvų kiekis, ypač kaime. Šiemet mūsų sportininkai pastatė 174 naujus respublikinius rekordus.

Sparčiai atstatoma hitlerininkų sugriauta mūsų sostinė — Vilnius: iš naujo atstatomi sudegę namai, atstatomos gamyklos, išauga nauji fabrikai.

Gyvenimas Lengvėja

Visos pastangos yra skirtos gyventojų materialinei gerovei kelti. Po to, kai pareitųjų metų pabaigoje buvo panaikinta kortelių sistema ir įvykdyta piniginė reforma, šiemet buvo parudota trīgubai daugiau vilnonių audinių, 3,5 karto daugiau medvilninių audinių, 4 kartus daugiau šilko, 3,5 karto daugiau cukraus, 2,5 karto daugiau avalynės ir t.t.

Valstiečiai atveža į turgų žymiai daugiau produktų. Ryšium su kainų sumažinimu valstybinėse parduotuvėse, žymiai sumažėjo — palyginti su praeitaisiais metais — kainos ir valstiečių rinkoje. Antai, mėšai ir riebalams — tris kartus, duonai — septynis su puse karto, bulvėms — aštuonis kartus ir t.t.

Sumažėjo kainos ir pramoninėms prekėms.

Visa tai kelia darbo žmonių gerovę, pakelia realų darbo užmokestį.

Nepaisant trejus metus trukusios hitlerinės okupacijos ir milžiniškų karo padarųjų nuostolių, mūsų gyvenimas jau įėjo į normales vėzes. Kiekviena diena jis gerėja, kiekviena diena atneša mums vis naujų ir naujų laimėjimų.

Lietuvos darbo žmonės dirba ir stato naują gyvenimą. Jie tvirtai žino, kad nebegrįš niūrūs smetoniškos diktatūros laikai. Tarybų Lietuva, grąžinusi sau laisvę ir nepriklausomybę, tvirtai žengia tarybiniu keliu į naują šviesią ateitį!

Su Naujaisiais Metais Sveikinimas Lietuvių Literatūros Draugijos Nariams

Naujųjų Metų proga širdingiausiai sveikiname visus mūsų brangiosios Lietuvių Literatūros Draugijos narius. Visiems veliname geriausios laimės 1949 metais.

Tuo pat tarpu visus narius prašome atkreipti savo dėmesį į keletą labai svarbių reikalų. Pirmiausias reikalas, tai greitas, pat pradžioje metų pasimokėjimas narinių duoklių. Neatideliokite šios svarbios organizacinės pareigos. Ateikite į pirmąjį 1949 metų kuopos susirinkimą ir pasimokėkite narines duokles.

Visų kuopų valdybas prašome duoklių išrinkimo klausimą skaiyti pačiu ūmiausiu reikalu. Stengkitės savo kuopą anksti prašyti į garbės kuopų sąrašą!

Kitas svarbus reikalas, tai mūsų metinis vėjus už gavimą ir Draugiją naujų narių. Vėjus prasidės su vasario mėnesio pradžia. Dovanos bus duodamos tokios pat, kaip ir pernai. Prie vėjaus reikia gerai prisiruošti. Su pat vėjaus pradžia reikia stoti darban. Tai pareiga kiekvieno draugijos veikėjo ir kiekvieno nario. Mūsų senasis balsis tebėra geras ir šiandien: *Kiekvienas senas narys nors po vieną naują narį!*

Šia proga taipgi norime paraginti narius lankyti savo kuopų susirinkimus. Nesveika Draugijai, kai jos kuopų susirinkimus lanko ir kuopų veikla rūpinasi tikrai mažai narių dalis. Mūsų Draugijos kuopos turi būti gyvi, veiklūs kūnai. Joms turi rūpėti viskas, kas dedasi savo mieste, kas dedasi visoje Amerikoje, kas dedasi visame pasaulyje.

Mūsų kuopos ir nariai privalo remti visus apšviėtos ir kultūros reikalus. Ypatingai mes privalome paremti mūsų spaudą — dienraščius Laisvę ir Vilnį, kurie taip seniai ir taip ištikimai patarnauja mūsų Draugijai, išgarsindami kuopų susirinkimus ir parengimus. Remkime mūsų dienraščius naujais skaitytojais ir aukomis.

Pradėkime Naujuosius Metus energingai ir išmintingai! Gerai sutvarkykime savo organizacinius reikalus ir aktyviškai dalyvaukime visuose sąjudžiuose už Amerikos ir viso pasaulio žmonių geresnį ir šviesesnį gyvenimą!
LLD Centralinis Komitetas.

Vajininkams ir Visiems Laisvės Skaitytojams

Dienraščio Laisvės vėjus gavimui naujų skaitytojų baigsis su 1 d. sausio 1949 metų. Vajininkų, veikiančių kituose miestuose (ne Brooklyne), prašome išsiųsti paskutinius savo triūso rezultatus ne vėliau, kaip 2 d. sausio, 1949 metų. Vietinių, brooklyniečių prašome ne vėliau, kaip pirmadienį, sausio 3 d., priduoti į Laisvės Administraciją paskutinius rezultatus.

Kviesdami į kontestą vajininkus pakartotinai prašome visų dienraščio skaitytojų gauti nors po vieną prenumeratą. Kiti, gavę naujų skaitytojų, jų prenumeratas pridavė savo kolonijų vajininkams. Tačiau, dar didelė dauguma senųjų skaitytojų mūsų prašymo neišklaušė, nepasirūpino prikalkinti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiumi.

Nors jau paskutinėse vėjus valandose, mes dar kartą širdingiausiai prašome

Laisvės skaitytojų, kurie dar neatlikote tos svarbios pareigos, pasidaruoti dabar. Dar užteksite laiko ir linksmiau jausitės su laukdami naujų metų, kai būsite gavę savo dienraščiumi naują skaitytoją.

Iš paskelbimų žinote, kad už aukas ir parengimus sukeltas sumas užtikrinimui Laisvei 1949 metų biudžetui bus vajininkams duodami punktai, po 1 nuo 50c. Taigi, kurie dar turite surinkę aukų ar nuo parengimų pelno, malonėkite tuojuo prisijusti, kad galėtume jūsus vajininkams priskaityti punktus vajui pasibaigus.

Kurie dar nepaaukojote 1949 m. biudžetui, dar galite suspėti paaukoti. Kaip matote vėjus apskelbimuose aukoms biudžetas dar biednas. Pasistengkime nors paskutinėmis dienomis sustiprinti savo dienraščiumi biudžetą.

Laisvės Administracija.

Daugiau Aukų Bylos Vedimui

Ir vėl gavome nuo geros valios prietelių gražios paramos ieškojimui teisybės teisme. Visiems širdingiausiai ačiu. Aukojo sekami:

P. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y.	\$2.00
Millie Barnett, Hartford, Conn.	5.00
M. Kazlauskas, So. Boston, Mass.	1.00
LLD 50 kuopa, Rochester, N. Y.	5.00
Peter Butkevich, Worcester, Mass.	5.00
Peter Wassell, Hoboken, N. J.	2.00
LDS 35 kp., Los Angeles, Calif.	10.00
LLD 188 kp., Detroit, Mich.	5.00
S. Petkienė, Brooklyn, N. Y.	2.00
L. ir A. Bagdonas, Pittsfield, Mass.	5.00
M. ir E. Gavenis, Pittsfield, Mass.	2.00
LLD 145 kp., Los Angeles, Calif.	10.00
J. Shukaitis, Brooklyn, N. Y.	1.00

Be to, dar nesame šioje vietoje paskelbę seniau gautų šių aukų:

Sakavičienė, Bayonne, N. J.	\$30.00
B. Gizauskas, Chester, Pa.	\$5.00

Visais reikalais rašykite: Lithuanian Building Corporation, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Senus Metus Palydint

(Feljetonas)

Praeinanti (1948) metai buvo labai turtingi nepaprastais žitkais ir didžiausiais užsispyrimais. Išplaukt, arba nuskest, kitokio pasirinkimo niekas nedarė. Bet nežūrint ugninės energijos ir plieninio užsispyrimo, daugumos pasimėjimai pasiliko neišpildžiusiais sapnais.

Imkime trečio pasaulinio karo ruošėjus. Pradžioje metų, šitiem svieto gebėjimo atrodė, kad iki pradžios karo tik vienas žingsnis, bet nežūrint, kaip buvo stengiamasi ir skubinama, bėgyje ištisu metų tas vienas žingsnis likosi nenužengtu.

Taigi, pasaulio padėgejai ir visuotinos skerdynės apastalai, priskaitant ir mūsų lietuviškus pro-nacius, visą metą be atsikvėpimo šūpeliavo vandenį prieš kalną ir metus baigė toje pačioje vietoje, kurioje pradėjo. Šituos pasaulinės skerdynės nepasekmingus darbuotojus apvertus kita puse, mes gauname alyvų šakelėm apsikaisiusius amžinos taikos angelus. Jiems irgi atrodė, kad šiai metais taika turės įvykti ir jos kas nori, ar nenori. Bet pikta dvasia ir čia įbruko kuolą į taikos vėžio ratas. "Taikos" ieškotojai skaudžiai dejavo ir daug asarų išliejo dėl taikos negalimybių, bet trigubai daugiau išpylė prakaito rengdamiesi karui.

Kadangi taika neturėjo būti kitokia, kaip tiktaite bolševizmo, tai jos buvo siektasi ugnim ir kardu. Bet pasekmės gavosi tokios, kad metams baigiantis, taikos apaštalai buvo priversti piktai iškeikti savo samdinius, kad jie nei velniui neverti razbaininkai. Daug duonos suėdė, daug amunicijos sueikvojo, daugybę didelių maišų pinigų prašvėlė, o bolševikų neišmūšė.

Dar reikia pridėti, kad šie metai buvo didelio įtempimo gynnimosi metais. Nežūrint, kad prieš nebuvo galima surasti visame sviete nei su mišaišnos žvakės žiluriu, nuo jo buvo ginamasi su nagais ir dantimis iki beprotiško išsieikvojimo. Užtikrinimui pergales ant nesamo prieš, buvo stengiamasi išperėti pasaulinę valdžią, Europos federaciją, Atlantiko militarinį pakta ir visų tikybių tamsinimo zokoną. Visi šitie sumanymai baisesiais verpetais sukosi "taikos" ieškotojų galvoje, bet ir šitą peryklą pabaigą metų užklupo dar su neuzverstais kiaušiniai.

Bet apart čia minimų juodų taškų, šie metai palieka ir labai "sviesių" prosvaisčių. Antai streiklaužiai šiais metais įsigijo labai garbingą vardą "aukštoje ir padorioje" visuomenėje. Iš kapitalistinių ir pro-nacinių laikraščių žodis streiklaužys kaip su šluota išsluotas. Streiklaužius dabar su didele pagarba vadinama nestreikuojančiais darbininkais, o tai reiškia, kad streiklaužiai kapitalistams beveik vienodo brangumo, kaip ir pinigai, užtai jiems darbe, namuose ir svečiuose protekija pilnai užtikrinta.

Kitas šių metų "sviesus" palikimas, tai unijinių vadų labai artimas susigiminiavimas su fabrikantais, prekybininkais, bankieriais, valdininkais, politikieriais ir su dvasinės pažangos slopinto-

jais. Šiais metais, kaip niekad pirmiau, unijų suvažiavimuose ir baluose prakalbas rėžė aukšti fabrikantų pareigūnai, prekybininkų ir visokių biznių atstovai, taipgi miestų majorai, valstijų gubernatoriai, valdiškų ministerijų atstovai, prezidentai ir jų antrarančiai; kardinolai, vyskupai, kunigai ir levitai, kuriems unijų viršininkai ir suvažiavimų delegatai labai entuziastiškai klapsėjo delnais vienbalsiai balsuodami už fabrikantų ir unijų viršininkų bendrai pagamintas rezolucijas.

Vaisiai darbo ir kapitalo giminytės apsisvainikavo tuomi, kad pikietų linijas trušino tankais, kulkosvaidžiais, buožėmis ir kitokiais bendros demokratijos gynimo zbrajais. Atžymėjimui darbo ir kapitalo brolybės, unijų bosai mataškojo raudona šmėkla, hipnotizuodami unijistus, kad nejaustų skausmo, ir su velnišku pasiryžimu rovē sveikiausius dantis iš unijinės burnos. Jei šita operacija pasekmingai bus pravesta iki galo, tai amerikoniškos unijos pasilikis liūtai be dantu, pro kuriuos kapitalistai be jokios baimės galės vaikščioti be lazdos.

Negalima praeiti nepaminėjus Amerikoje įvykusių prezidentinių rinkimų, kurie lygiai išgąsdino kaip pralaimėjusių pusę, taip ir laimėjusių. Mat, jeigu laimėjusi pusė būtų nujaustusi savo laimėjimą, tai nebūtų išpylus visą rezervą prižadų, kurių be prakeiksmo dolerinio dievo neįvykdysi. O reikia žinoti, kad dolerinio dievo prakeiksmas daug baisesnis, ne kaip švento Tėvo eskomunikacija. Todėl balsuotojai duotų jiems prižadų išpildymo taip su lauks, kaip tikintieji dangaus karalystės!

Kadangi rinkimai iškrypo iš nustatytų vėžių, tai po rinkimų visi griebsi aiškinti, kodėl taip įvyko, už ką balsuotojai balsavo ir ko jie nori? Ir, suprantamas dalykas, išskyrus republikonus, rinkimai "parodė" tą, ko kurie norėjo, kad jiems parodytų. Karo kurstytojam — už karą, "taikos" ieškotojam atominės bombos priemonėmis — už bombas, liberalam — už fašizmu atmiestą liberalizmą, unijų rekaciniam vadam — už amžiną užtikrinimą jų vadovybės, ginklų ir amunicijos fabrikantam — už apginklavimą "demokratijos" gelbėtojų, pelnagrobiai — už dar didesnius pelnus, probaščiam — už didesnę jų parapijonų dvasinę ubagystę ir gausesnį duosnumą, pro-naciam — už gaivinimą nacizmo ir už daugybę kitokių biauirybių. Ištikrųjų gi, Amerikos balsuotojai savo balsavimais parodė, kad jie dar ilgai pavelys kapitalistiniam velniui vedžioti juos prižadų raištuose.

Bet žvelgiant į įvykius pasauliniu mastu, tai praeinanti metai palieka garbingą lapą kovų istorijoje. Daugelyje pasaulio dalių darbo liaudis ryžtingai kovojo, daug kentėjo, bet už tai daug ir laimėjo! Apie pavylys kapitalistiniam velniui vedžioti juos prižadų raištuose.

Bet žvelgiant į įvykius pasauliniu mastu, tai praeinanti metai palieka garbingą lapą kovų istorijoje. Daugelyje pasaulio dalių darbo liaudis ryžtingai kovojo, daug kentėjo, bet už tai daug ir laimėjo! Apie pavylys kapitalistiniam velniui vedžioti juos prižadų raištuose.

Tarptautinė Apžvalga

Rašo D. M. S.

Marshallo Planas būsimais metais reikalautų \$4-638,800,000. Kaip žinome, pagal tą planą daugiausiai gauna Anglija. Jai vienai teks veik bilijono dolerių vertės pagalbos.

Profesorius W. J. Dickman, kuris Pensylvanija Universitete moko politiniais klausimais, grįžo iš Europos ir sako, kad Jungtinės Valstijos visai pakeičė savo politiką linkui hitlerininkų. Buvę Hitlerio aukšti karo patarėjai didžiame skaičiuje yra garbingi svečiai mūsų šalyje. Generolas L. Clay visai neveda kovos prieš hitlerininkus Vokietijoje, jo kova yra prieš komunistus ir demokratrus.

New Yorke iš 16-to aukšto išpuolė buvęs valdžios darbininkas Mr. Laurence Duggan. Hearsto plunksnabraiža Isaac Don Levine ir "šnių karalius" W. Chambers kaltino tą žmogų, būk jis išvogęs iš valdžios šepų dokumentus ir "perdavęs komunistų agentams." Tai nauja aika ragany gaudymo Antiamerikinės Veiklos Komiteto, kuris pasižymėjo visokiais užpuolimais ant Roosevelto žmonių ir progresyvių piliečių.

Anglijoj didžiausia darbininkų unija — gelžkeliečių atsiskė "gaudyti komunistus." Reakciniai unijų vadai reikalavo, kad būtų "apvalytos unijų vadovybės nuo komunistų." Unija atmetė tą reikalavimą.

Argentinoj pritrūko mėsos. Pagal sutartį ji turėjo pristatyti Anglijai 400,000 tonų šaldytos mėsos. Plano ant 65,000 tonų negali išpildyti. Argentinoj dar yra daug laukinių galvijų, bet matyti ir jų kiekis jau sumažėjo.

Bulgarijos sostinėje įvyko Bulgarijos Komunistų Partijos suvažiavimas. Šalis turi 7,000,000 gyventojų, o Komunistų Partija jau turi veik 500,000 narių.

liai matome, kad šiais metais mūsų žemėje siautė dideli neramumai, varžytinės, muštinės, peštinės, kaip tikro karo laikotarpiu. Gimusio Kūdikielio žadeta mums ramybę naudojosi peklos karalija. Kaip niekad pirmiau, šiais metais velniai su savo viepašau Licipierium, garbindami Dievą, didiaugėsi ramybė ir pakajam.

Šiais metais niekas jų (velnių) neužsikabinėjo ir už nieką nekaltino, kaip seniau būdavo. Visi ir už visokius nepasisekimus, be jokio pasigailejimo ir atodairos kaltino komunistus. Ar kas žmogžudytę papildė, ar apsigovė, ar meluodamas pats savo garbę supeizojo, ar kitokią žulikystę atliko, tai visi bažinosi, kad už jų darbus kalti komunistai. O seniau už tokius darbus ir negarbingus išsokimus velniai atsiimdavo peklos.

Kaip matome, šiais metais apart velnių, mažai kas turėjo ramumo bei pasisekimų pasibrėžtuose tiksluose.

Bet nežūrint metų blogo ir visų nepasisekimų, jų Paulius, sveikindamas su metinėmis šventėmis (Kalėdom ir Naujais Metais) visus savo prietelius ir neprietelius, didžiausiu pasiryžimu linki, kad ateinančiai metai nebūtų blogesni už praeinančius.

Paulius.

Delegatai pasmerkė Anglijos - Amerikos imperalistus, kurie dažnai kišasi į Bulgarijos vidaus reikalus. Pasveikino Kinijos liaudies pergales. Konferencijoje dalyvavo nuo 18-kos broliškų partijų ir kitų šalių atstovai.

Visos - Amerikos atstovai pradėjo tyrinėti, kokia ten armija iš Nicaragua įsiveržė į Costa Ricą. Tuo kartu jau kita "revoliucija" įvyko El Salvadoro valstybėje, kur generolai nuvertė prezidentą ir patys įvedė savo tvarką. Washingtone paskutinę "revoliuciją" neva užgyrė, matyti, kad ten britai pasidarbo prieš Wall stryto paklusnius valdovus.

Cechoslovakijoje, Pragoje, bus statomas didelis paminklas Stalinui. Mat, karo pabaigoje hitlerininkai ruošėsi su žeme sulygtinti Pragos miestą. Stalinas įsakė tankų armijai prasimušti į Cechoslovakijos sostinę ir tas buvo padaryta. Paminklą statys už pačių žmonių surinktas savo tarpe aukas.

Sovietų Sąjunga paskolino Cechoslovakijai aukso, kad ji galėtų pakankamai sau reikmenų nusipirkti užsienyje. Taip liaudies respublikos viena antrai pagelbsti.

Liaudies teismas nuteisė kuniga Josef Pojarą ant viso amžiaus ir kalėjimą už tai, kad jis šnipavo užsienio imperialistų naudai.

Kinijoj Liaudies Išlaisvinimo Armija galutinai sunaikino generolo Čiang Kai-šeko 12-tą armijų grupę, apie 120,000. Liaudies Armija smarkiai artinasi prie Nankingo ir Šanghajaus. Peipingas, Tiensinas ir Kalganas iš visų pusių apsupti. Reakcinę generolo Čiang Kai-šeko valdžią prie sumukimo. Jis turėjo 7,000,000 armiją, gerai ginkluotą amerikiniiais ginklais, o dabar jau nedaug jėgų turi. Jo šalininkai kalba apie taiką su komunistais. Klausimas, ar liaudis norės taikintis su vilkais, kada jau gali juos pribaugti.

Washingtono sulaukė \$70-000,000 vertės generolui Čiang Kai-šekui pagalbos. Matyti, bijosi, kad tas nepatektų į Kinijos Liaudies Išlaisvinimo Armijos rankas.

Francija ir Italija pradėjo glaudžiau bendrauti. Ir kodėl ne, juk abiejų šalių valdžios yra organizuotos pagal Amerikos komandą.

Sako, kad Francijoj darbininkų streikai skaudžiai purto ponų vyriausybę ir turėjus.

Graikijoj tiek daug kartų "sunaikinti partizanai" pradėjo naują ofensyvą prieš monarcho - fašistų armiją. Jie kirtu priešui smūgi prie Edessa miestelio, taipgi netoli Athenų (sostinės). Išėina, kad partizanai yra stiprūs. Monarcho - fašistų valdžia turi 262,000 armijos; dar šaukia daugiau vyrų į armiją, kad iki vasario mėnesio sudarius 300,000 armiją. Vistiek pralaimės, kaip generolas Čiang Kai-šekas, kad pralaimėjo.

Italijoj, Romoje įvyko smarkios žmonių demonstracijos. Buvo reikalauta (1) kad nebūtų daugiau darbininkų paleidžiama iš darbo; (2) kad nebūtų mėtymo iš namų; (3) dubeltavai padidinti bedarbių pašalpą, ku-

rių jau yra 3,000,000; (4) kad valdžia išmokėtų vieno mėnesio prieding pensiją visiems piliečiams, kurie gauna pensijas; (5) kad parlamento komisija prižiūrėtų visus viešus darbus; (6) kad nebūtų keliamos rendos už gyvenimo namus. Sako, kad tai komunistų reikalavimai. Bet kas čia yra blogo?

Į Italiją atplaukė amerikinis laivas "Punta Alice" su \$10,000 Amerikos maršalinės pagalbos. Tai jau 500-tis laivas su ta "pagalba." Pagalvokit, 500 laivų su pagalba ir vis vien ta šalis yra krizyje! Bet tos pagalbos negauna Lenkija, Cechoslovakija, Sovietų šalis, kurios karo laiku buvo Amerikos talkininkės.

Indija reikalauja, kad Francija ir Portugalija pasitrauktų iš Indijos. Mat, jos Indijoj turi po pusę tuzino priepilaukų, kurias skaito savo kolonijomis.

Indonezijoje Holandijos imperialistai pradėjo karą, kad galutinai pavergti tą šalį. Tas nelabai patiko Washingtono. Indonezija turi 70,000,000 gyventojų. Holandija tik apie 12,000,000. Pastaroji apsiginklavus amerikiniiais ginklais ir turėdama gerai išlavintą armiją pradžioj ima viršų. Bet, jeigu karas užsitsės, tai aišku, kad Indonezijos liaudis bus laimėtoja.

Japonijoj pakorė septynis karo kriminalistus, jų tarpe generolai ir buvusį Japonijos premjerą Hideki Tojo. Jie buvo atsikreipę į Jungtinių Valstijų Aukščiausią Teismą, kad jiems gyvastį dovanotų. Bet, kadangi juos nuteisė teismas susidedas iš 11-kos šalių, jų tarpe ir Sovietų Sąjungos, tai mūsų Aukščiausis Teismas at rado, kad negali jų prašymo išpildyti.

Pietų Korėjos užsienio ministras T. S. Chang grumojai Šiaurinės Korėjos laisvai liaudžiai karu, jeigu geruoju ponų valiai nepasiduos. Sako, kad spēka privers šiauriečius pasiduoti, kaip tik Sovietų Armija iš Šiaurinės Korėjos išeis.

Pagyvensime, pamatysime. Manau, kad ponai taip nagus nudegs, kaip Kinijos Čiang Kai-šekas. Juk ir tas spēka siekė pavergti Mandžuriją, kada iš ten pasitraukė Sovietų Armija. Bukas ponų protas negali to suprasti: kur kartą darbininkai ir valstiečiai laisvę jau gavo, tai jie tos laisvės niekam neatduos. Taip buvo Rusijoj po Pirmojo Pasaulinio Karo, taip įvyko eilėje šalių po Antrojo Pasaulinio Karo, tas bus ir Korėjoj.

Rumunijos liaudies teismas nuteisė 44-rius asmenis už šnipavimą užsienio imperialistų naudai. Jų tarpe yra draive buvusiu ministru sūnūs — Cancicov ir Ottulescu.

Suomija pasirašė su Tarybų Sąjunga naują prekybos sutartį, pagal kurią iš Sovietų gaus 150,000 tonų grūdų ir 80,000 tonų gazolino. Sovietams atsimekės popiera, elektros gaminimo motorais ir gatavais medžio namais.

Sovietų Sąjunga padovanojo Suomijai \$600,000 skolą, kurią Suomija nebuvo atsitsėsus.

(Tąsa 4-me pusl.)

Baigiant 1948 Metus

Kokia gyvenimo ironija!

Baigiant 1948 metus kiekviena ypata turi sustoti nuo prastų kasdieninių mažozių ir giliai pagalvoti apie tikrą mūsų šiandieninį visuomeninį pakrypimą.

Gal ne visi tą padarys. Gal daugelis, nuvarginti gyvenimo, nusivylimu, nepajėgs giliai apie tai pamąstyti.

Kiti, pamoję ranka, pasakys: kas man iš to. Aš dar gyvenu sau, esu pavalgęs, tai ko man rūpintis apie tai, kas su kitais darosi.

Taip, yra žmonių ir "žmonių." Vieni gyvena ir gyvendami supranta, kad gyvena ne vien dėl to ant pasaulio, kad tik savo pilvą užganėdinti, nors tai yra pirmtinis gyvuliškas instinktas, kad savo gyvybę palaikius, bet sykiu gyvena ir dėl to, kad tą patį gyvenimą padarius švaresniu, geresniu ir tobulesniu. Tai užduotis kiekvieno sveikai protaujantio žmogaus.

Kiti "žmonės" gyvena tik sau, kad savo pilvą užganėdinti, kad tik suteikus sau vieną arba kitą pasilinksminimą užganėdijimui savo primityvių jausmų, o apie gyvenimo abelą bėgi, jo patobulinimą neatkreipia jokios domės.

Tūkstančiai ir mūs ateivių atsidūrė čia vien gal dėl to, kad buvo sunku nešti jungą tarnaitės arba tarno senoje Lietuvoje po caro valdžią.

Jautėmės, kad sutiksime geresnį sau gyvenimą naujame krašte. Tuom daugelis neapsivylė, — naujai augančioj, dar tik išsivystančioj kapitalistinėj sistemoj.

Bet kiti tūkstančiai taipgi apledo tą savo senąjį kraštą, savo gimtinę, ne dėl to, kad surastai sau tik pilvo užganėdinimą, ne dėl to, kad manė, jog bus geriau gyventi. Ne, jie apledo slapta, bėgdami per ruožius pasislėpimui nuo žiaurios carinės rankos, nuo kraugerisčių žandarų ir kazokų, ypatų, apjakintų per mokinimą, kad tik vienas caras ant žemės ir dangaus terandasi.

Jie bėgo iš ten, matydami, kad jų draugai šimtais likosi žudomi per kraugerisčių caro ranką ir jo pakalikus. Turėjo nakties laiku iškelti.

Jie bėgo čia, kad žinojo, jog gaus prieglaudą krašte, kur politiniai įsitikinimai nebuvo persekiojami, kur kiekvienas turėjo tam laikui pilną ypatiską lygybę pagal teises Suvienytų Valstijų, teises gyventi sau laisvai protaujantį, skelbiant savo įsitikinimus arba savo pasaulėvalgą taip, kaip jis suprato.

Pradedant su 1848 metais iš Vokietijos ir baigiant su laiku prieš pirmutinį pasaulinį karą, tūkstančiai čia atsidūrė nuo visokių persekiojimų iš Europos šalių. Pabėgėliai, kurie prisidėjo prie patobulinimo ir išbudavojimo šios šalies, kaip ekonominiai, taip lygiai ir industriniai. Tokie Steinmetz'ai ir kiti suteikė aukštą industrinį krašto pakilimą.

Subėgo ir tokių, kuriems nebuvo reikalo bėgti, tai kunigai, kurie pralobė šiandien turtais iš parapijonų, kad jų ne devyni drambliai neištrauks per adatos skylutę pasitintimui jų į skelbiamo Dievo karalystę.

Išaugo ir Amerikos kapitalas. Po pirmutinio pasaulinio karo jis pajautė, kad jo sparnai išdygo, nes ant šio kontinento niekas neliko išnaikinta, o jeigu kelius šimtus tūkstančių darbo klasės vergų išžudė, — tai kas? Daug dar jų liekasi tolimiesiam išnaudojimui, o po pirmo pasaulinio karo, dalinai turėjo duris atdaras nuvargusiems Europos žmonėms, kad užpildyti eiles tų išžudytų.

Bet paskelbtas Karolio Markso obalsis, "kad Europą gąsdina šmėkla komunizmo" ir po pirmutinio karo įsikūrus

Tar. Sąjunga buvusioj caristinėj Rusijoj, dalinai sukratė ir amerikonišką kapitalizmą.

Paėmė ir jį baimė. Pasekmės — Palmerio užpuolimai ir tūkstantiniai areštai!

Krašte kilo kuo didžiausi protestai, kas savaime privertė su laiku tą savo žiaurų pasielgimą sušvelninti.

Su tuom pasirodė pirmutiniai žingsniai politinio persekiojimo kitaip manančių Jungt. Valstijose. Amerikos kapitalas pamatė, kad jis randasi padėtyje dominuojančios spēkos pasaulyje.

Su kiekviena diena pradėjo dalykai keistis. Galutinai jausdamies, kad tą Jungt. Valstijų konstituciją jie gali pilnai ignoruoti, kad "Teisų Bilijū" jie gali pilnai paneigti, jeigu tik jiems tas pasirodys reikalinga, persekiojo kitaip politiniai mąstančius.

Marksas pareiškė, kad "kapitalas per savo pastangas kuo daugiausiai išgalėti elgiasi akiai, pats sau kasa duobę."

Taip mes ir šiandien matome.

Po antro pasaulinio karo, kur desimtys milijonų žmonių buvo išžudyta, bilioniniai nuostoliai kariaujantiems kraštams likosi padaryti — Amerikos kapitalas paliko kuo galingiausiu. Ir kas daroma?

Nors Jungt. Valstijos įlindo į skolą iki 250 bilijonų dol., kurių pinigų didysis kapitalas mano, kad nepralobė, bet jis virto, pagal jo nuomonę, vienintelė dominuojanti spēka visame pasaulyje.

Jis įsigijo diktatoriaus galią per šį pasaulinį karą. Jo rūpestys dabar, kaip paimti visą pasaulį į savo rankas.

Kadangi mūsų Kongresas, Washingtono, D. C., susieda didžiūmoje tik iš didžiojo kapitalo atstovų, tai jis mano, kad dabar jau ir geriausia proga palikti savininku visą pasaulio.

Mes matome Marshallo planą, kuris siekia pirma paimti pilną kontrolę ant finansinio kapitalo visam pasaulyje. Užimti visas turgavietes visame pasaulyje pavidade kontrolės. Atbudavojimas visų įstajų, kuriuos pagaminio pastarusius du pasaulinius karus.

Šiandien rinktos tų kraštų, kurios sutiko priimti Marshallo planą, liekasi užverčiamos Amerikos produktais, tuom pat sykiu tuose kraštuose jų pačių dirbtuvės liekasi priverstos uždaryti, išskyrus tik tokias, kurios surištos su karo reikalais.

Bet visi tie siunčiami produktai ir išdirbystės turės būti apmokami per Amerikos piliečius pavidade taksu, nes kapitalas neduos velniui nieko iš savo kišenius ir savo didelių pelnų.

Pradedta kilti pasipriešinimas. O pas mus vienas po kitam streikai. Protaujantis žmogus permato, kad tas viskas veda prie trečio pasaulinio karo. Kad užbėgus tam pasipriešinimui už akių, kapitalas, per savo akumą, bando kuo žiauriausiai tą pasipriešinimą sutriušinti.

Prasideda politiniai persekiojimai. Paimtas planas iš Hitlerio "Mein Kampf" ir pirmutinio žygiu liekasi užpuolimas ant komunistų. Panaudojama nauja metoda. Daromi nepamatuoti kaltinimai. Skleidžiamos visokios nepamatuotos paskalos ant visų tų, kurie net svajoti nesvajotojo "būti komunistais" — liekasi jais apšauktais.

Panaudoja Japonijos policinė metodą atspėjimo tavo protavimo ir už tai kaltinimą. Bando ma išleisti visokie įstatymai, kad galutinai suvaržius bile kokį judėjimą prieš tą žmogžudišką žygį — trečią karą.

Šiandien komunizmo šmėkla siaubia ne vien Europoj, bet visame pasaulyje ir kapitalistų klasė akiai bando su visu žiaurumu tą šmėklą atmušti, kad

(Tąsa 4-me pusl.)

Tarptautinė Apžvalga

(Tasa nuo 3-čio pusl.)
Trizonijoj Francijoj valdonai neva spardosi prieš Anglijos - Amerikos planą atsteigti galingą Vakarinę Vokietiją, su 44,000,000 gyventojų. Mat, Francijos liaudis bijo tokios Vokietijos, kaip naujo jai pavojaus. Todėl Francijos valdonai neva spardosi, bet tikrumoj jie slaptai sutinka su Wall stryto visais planais. Jie "priešinasi" tik tam, kad apgauti Francijos žmones.

Berlyne Anglija, Amerika ir Francija jau apsvienijo į vieną "valstybę". Sako, tai sampaliukas visai Vakarinei Vokietijai vienyti prieš Sovietus.

Taikos reikalai. Jie nėra geriausioje padėtyje. Wall stryto imperialistai groja pirmą smuiką, ruošiant naują karą. Tada seka ir kitų šalių imperialistai.

Nutarta, kad jeigu kils karas prieš Sovietus, tai Jungtinių Valstijų armija, kuri yra Europoj, tuojau susijungs su Vakarų Karo Bloko armijomis (Anglijos, Francijos, Belgijos, Holandijos ir Luksemburgo). Iš-eina, kad tas automatiškai mūsų šalį įtrauktų to bloko pusėje į karą.

Belgija įrengia dideles karines bazes savo kolonijoj Congo (Afrikoj). Sakoma, kad tas daroma pagal Vakarų Karo Bloko nutarimą.

New York Daily News gruodžio 9 d. rašė, kad būk Sovietų Sąjungos vadai 1938 metais sužinojo iš tų dokumentų, kurie gulėjo arbuže, kad Anglija, Francija ir Jungtinės Valstijos kurstė Hitlerį eiti karan prieš Tarybų šalį.

Be reikalo spėliojo! Kas atsivers 1933-1939 metų komercinę spaudą, tai atras, kad mūsų senatoriai, kongresmanai, ministrai, redaktoriai ir kiti valdininkai diena iš dienos kurstė Vokietiją, Italiją, Japoniją, Lenkiją ir eilę kitų valstybių eiti kariauti prieš Tarybų šalį.

Taip ir dabar. Ar reikia kokių dokumentų, kad matyti karo prisirengimus prieš Tarybų Sąjungą? Turkija paversta į mūsų militaristų karo bazę. Graikijoje karas prieš liaudį vedamas tuo pat sumetimu. Kongresmanai ir senatoriai, redaktoriai ir politikai reikalauja pulti Tarybų Sąjungą ir mesti ant jos atomines bombas.

Štai "Reader's Digest" talpina straipsnį, kuriame smulkmeniškai dėsto, kaip Jungtinės Valstijos gali atominių bombų pagalba sumušti Sovietus. New York Times, gruodžio 5, 1948 m. įtarpino žemlapį, kuriame nurodo strėlėmis iš New Yorko iki Maskvos ir Ūralo Kalnų ir mylias išskaitliuoją. Hearsto laikraščiai daro tą veik kasdieną. Jungtinių Tautų Seime, kada Sovietai pareikalavo mažinti apsiginklavimą ant vieno trečdalis, tai kas prieš tai išstojo, jeigu ne mūsų ir Anglijos atstovai! Kortos yra ant stalo ir aišku, kas nori karo ir kas taikos.

Vengrija atmetė Jungtinių Valstijų protestą žibalo įrengimų reikale ir nuteistų sabotaznikų užtarime. Pasakė: "Mind Your Own Business" ir sako, kad ji nacionalizuos žibalo šaltinius ir įrengimus.

Vokietija (Sovietų zona), Berlyne Sovietų zonos vyriausybė įvedė griežtą peržiūrėjimą važiuojantiems auto ir gatvėkariams į Ang-

lijos, Amerikos ir Francijos zonas. Sako, kad iš Sovietų zonos labai daug maisto į anas išveža. O pas mus komercinė spauda nuolatos blofina, kad būk Sovietų zonoj "badas." Dabar ta pati spauda vėl trukšmauja, kad Sovietai neleidžia maisto parsigabenti.

Francūzai išspogdino radijo bokštą, kuris tarnavo perdavimui sovietinių žinių. Jie pasitraukė iš Stolpe miesto, kurį rusai jiems 1945 metais buvo paskolinę. Francūzai pasitraukdami išsivarė visus arklus, visas karves, avis ir išvežė būtiniausius žmonių reikmenis. Maršalas Sokolovskis sako, kad tokis francūzų elgesis lygus vagių elgesiui.

Sovietų Sąjungoj pradėjo plačiai pardavinėti dviejų rūšių automobilius — "Pobieda", kuri su galionu kūro daro 21 mylią ir "Moskovec", kuris daro 31 mylią. Juos gali pirkti kas tik nori.

Juozui Stalinui, gruodžio 21 dieną sukako 69 metai. Sako, kad jis tvirtas ir nepaisant sunkaus darbo ir daug pergventų vargų, atrodo jaunesnis, negu tikrumoj yra.

Baigiant 1948 Metus

(Tasa nuo 3-čio pusl.)
tik kapitalas liktų pergalėtoju. Bilionai dolerių Čiang Kai-šekui, kaip pasirodė, neišgelbėjo jo. Liaudies Kinijos žygiuoja pirmyn.

Indonezijoje, kur Amerikos kapitalas turi savo didelius idėjlius ir iš kurių salų turi gauti sau dėl biznio žaliąją medžiagą, ilgalaikiniai nori sulaukyti savo patarnautojus, mažesnius Holandijos kapitalistus nuo parodymo savo žiaurios rankos, sulaukydamas ateičiai finansinę paramą spaudimui Indonezijos liaudies ir pasirodžius tuom, kad jie būk tai esą pritarėjai jų. Sulaikydami finansinę Indonezijos paramą, kad tuo būdu slaptai galėtų renti savo bernus Holandijoje, taip kaip ant-rame pasauliniame kare buvo remiamas Hitleris per Ispaniją ir Portugaliją. Tą viską parodo pokariniai dokumentai, kurie nėra viešai skelbiami per mūsų anglišką spaudą.

Taip. Komunizmo šmėkla siaubia po visą pasaulį. Jungt. Valstijos virto kraštu, kur durys praeitų laikų likosi uždarytos.

Durys atdaros visokiems fasizmo šalininkams ir alginams vergams, kurie pasirodo neprotaujantais.

Išnaudotojai ir sukčiai turi pilną liuosybę elgtis taip, kaip tik jiems patinka.

Be ar tas viskas rodo, kad ir mes visi turėtumėm rankas nuleidę nusiminti ir nutilti nepadarant jokio žygio pasipriešinimui prieš tai?

Jokiū būdu NE.

Siandien mūsų užduotis — vesti savo darbą tolyn. Žinodami, kad gyvenimo srovės nei vieną aklas nesulaukys, nepaisant kokių užpuolimus darys kapitalas, darbas turi eiti tolyn vedimui kovos prieš visas neteisybes.

Mūsų užduotis sekančiais metais padaryti kuo didžiausius žygius atmušimui tų visų atakų, kurios čia daromos.

Turime ateiti, pagal išgalę, finansiniai ir moraliniai ir pagal-ba tiems, kurie pirmutiniais pasistatomi į teismus nepamatuotais apkaltinimais.

Teismai išsuoja labai daug. Mūsų užduotis, jeigu kitaip negalint, tai nors finansiniai, pagal savo išgalę, tą padaryti. Randasi ir daugiau visokio darbo atlikimui, bet finansinė parama reikalinga kuo greičiau-siai.

Padarykite sau su 1949 me-

Penkeriais Metais Niekas Dar Nepavadavo Mūsų Dailininko Lumbio

Jonas Bullis-Lumbis

Apsisuko penkeri metai nuo mirties dailininko - karikatūristo - kartūnistu ir tapytojo Jono Bullio-Lumbio. Penkeri ilgi metai jo gailiai liūdincios našlės Viktorijos, dukters Annos, ir kitų jo artimųjų gyvenime. Penkeri nepaprastai lėkūs metai iš atžvilgio į jų turtingumą audringais žmonių išgyvenimais — triumfais, perversmais, likusiai nepavaizduotais paveiksluo-

Kuomet draugas Bullis tapo mirties išskirtas iš mūsų eilių gruodžio 30-tą, 1943 metais, Tarybų Sąjungą jau buvo atsiekusi didžiųjų laimėjimų karo frontuose. Ji buvo laimėjusi garbingas pergales prie Leningrado ir Stalingrado, atkariavusi Kharkovą, Smolenską, Kijevą. Raudonoji Armija žygiavo pirmyn visu tikstančių mylių ilgio frontu. Lėndrijos raudonarmiečių būriai grūmėsi link Lietuvos.

Tų laimėjimų pasėkoje pergalių gairės buvo jau nustatytos. Mūsų šalies ir kitų mūsų tautininkų armijos įsisiūbuvusios žymliau veikti. Eilė bendravusių su naciais atvirai ar "sėdėjusių ant tvoros" šalių pasiskelbusios išsitraukiant iš nacių fronto.

Draugas Bullis tokiomis žiniomis džiaugėsi ir būtų norėjęs jas braižyti menu gyvai, liaudžiai pažįstamais, suprantamais bruožais perduoti dienraščių Laisvės ir Vilnės skaitytojams. Jis niekad nebuvo paliovēs tikėti, kad liaudis gali gale išeis laimėtoja. Net baisiomis karo pradžios dienomis jo kūriniai buvo viltingi.

Jo kūriniai jokiose krizėse nepasidavė panikai. Vaizduojant ir tragiskiausią padėtį, rasdavo būdą įterpti vilties prošvaistę. O tai rodė jo gilų pažinimą liaudies ir jos siekių, tikėjimą jos pirmynžanga.

Pateikti velionies Bullio pilną įvertinimą kaip dailininko — ne mano jėgomis. Tai galėtų atlikti fikčiai gyvento laikotarpio istorija, jo kūrybos aplinką ir sykiu tą dailės šaką nuodugnai pažįstąs asmuo. Man rūpi nors dalinai priminti velionį kaip žmogų, troškusių liaudį pažinti, jai pagelbėti pakilti, kartu su ja žengti į šviesesnę, laimingesnę gyvenimą.

O liaudžiai tarnauti jis tais nusistatymą, kad pagal visą savo išgalę ateitėte į pagalbą prieš tą siaubiančią reakciją su kuo didžiausia finansine ir morale pagalba, kad nebūtų per vėlu ir per mažai laiko dėl Civil Rights Congress.

Jonas K. Dantla.

ferencijos, nuodugnai iš-klausinėjo apie ją. Tačiau, veikiausia, nebeturėjo spēkų to cirko pasiepti, nes toje temoje jo braižinio Laisvėje jau nebeatėme. Ne už ilgo sužinojome, kad jis sunkiai serga, bando gydytis.

Apie trimis dešimtėmis savo gyvenimo metų Jungtinėse Valstijose velionis Bullis yra daug sukūręs. Vargiai likosi bent viena svarbi amerikinio ar Lietuvos gyvenimo kryptis nepavaizduota jo kūrinuose. Ji-sai juos kūrė mūsų spaudai dažniausia negaudamas atlyginimo nei už stampos kūrinių atsiuntimui, nes aukštai išvarbino darbininkų spaudą ir žinojo, kad jai sunku išsiversti.

Ankstybesnieji jo kūriniai buvo išleisti albume, kuriuos ir dabar žmonės te-belaiko didžioje pagarboje. Ir pas daugelį lietuvių darbininkų užėsi dailius sąsiu-vėnėlius su iškarponis spaudoje tilpusių vėlesnių jo kūrinių.

Sprendžiant iš gausios jo nuoveikių, skaitytojas galėtų daleisti, kad gal d. Bullis buvęs kokių atsiskyrėlių nuo žmonių, asketu. Būtų klaida.

Tiesa, kad jis didžiumą savo liuoslaikių valandų po dienos darbo siuvelykoje praleisdavo skaitydamas, pla-nuodamas būsimus kūri-nius, juos gamindamas. Ta-čiau daugelio talentų žmogus, koku buvo d. Bullis, ir norėdamas neišsiskyti nuo įvairumo gyvenime. To ir nevengė. Jis mokė liaudies grupes vaidybos, gerai ži-nojo muziką, mokėjo groti keliais instrumentais, mėg-davo šokti polkute ar val-cę, o kai kada ir po stiklą kitą vyno ar ko kito išger-davo. Giminių ir draugų su-eigėlių dalyvius prijuokin-davo anekdotais, kurių tūli būdavo kandūs visuomenės priešams.

Ar draugas Bullis žinojo, kad kūryba ir gyvybė nu-traukiamas per anksit? Apie tai jis nekalbėdavęs. Ta-čiau, jeigu gydytojas prasi-tarė jam jo ligos pavadinimą, ar kur matė užrašą bile kurioje kalboje, jis žino-jo, kad ta liga jo paskuti-nė. Per eilę metų jis nebuvo pilnakraujis. Raudonų kraujo celių sunykimas bu-vo priežastimi jo ligos ir mirties gruodžio 30-tą, 1943 metais, sulaukus 60 metų amžiaus.

Visos šalies lietuviams darbininkams gedint, skait-lingo būrio draugų roches-teriečių tapo sausio 3-čios popietį, 1944 metų, palydė-tas į Mt. Hope krematoriją.

Velionies našlės Viktorijos (Balzariūtės) ir dukters Anna's Koch pageidavimu, net jo mirtis tapo pasukta tarnauti tam judėjimui, kuriam jis tarnavo nuo vaikystės iki mirties. Šeima prašė norinčius velionį Bul-lį pagerbti gėlėmis, tas su-mas pavesti kare nukentė-jusios Lietuvos pagalbai, kas ir buvo padaryta.

Draugo Jono Bullio-Lumbio mirtyje netekome nuo-širdaus draugo, talentingo ir pasiaukojusio dailininko, kuriam pavadootojo liūdnei tebelaukia dienraščių Lais-vės ir Vilnės špaltos, tebe-laukia lietuvių darbo žmo-nės, tų laikraščių skaityto-jai.

Paskutiniu kartu draugą Bullį man teko matyti tų pat metų rugsėjo pradžioje. Žinodamas, jog turiu pir-marankių žinių iš tos kon-

"Palociaus" Gyventojai

(Pusiau satyra)

Nors šią vietą kiti vadina ligonine, bet tikrenybėje ją reikėtų vadinti palociumi, nes šios vietos visi gyventojai už-laikomi tikrai poniškai. Gyve-na jie čia sau be jokio, kad ir mažiausio darbo ir visai ne-sirūpina apie darbą — tegul kitai dirba — nřano jie sau.

Baltai ir švariai apsitaisę tarnaitės atneša jiems kiekvie-ną valgį po pat nosimi; nereiki-čia nei iš lovos išlipti dėl pa-sisotinimo. Jų maisto kokybę prižiūri daktarai. Vanduo su ledais, šviriame stikliniame inde, visuomet stovi ant balto, švaraus staliuko prie pat lo-vos. Nori gerti — ištiesei ran-ką ir pasieki vandenį. Ir tą galima padaryti visai neišlipus iš lovos. Juos čia aprūpina ir drabužiais, suprantama, pritaikytais šiam palociui. Tikėkite jūs man, jie netgi ir nusipraus-ti patys nenuėina. Kiekvieną rytą tarnaitės ar lokajai (tarnai) atneša jiems prie lovos šilto vandens, kvepiančio mul-lo ir švarų abrusėlį. Kitiems netgi ir nusiprausti padeda. Jų lovos švariai paklotos, kambari-ai išvalyti, langai ir durys kada reikia atidaroma ir užda-roma. Ir tą viską atlieka ne jie patys, bet jiems paskirti tar-nai ir tarnaitės.

Gal dar jūs nepamiršote, kaip anais metais vienas kores-pondentas užklausė pas, dieve duok jam dangaus karalystę, Henry Fordą, kiek anas turi milijonų. Fordas atsakė, kad jis jau trys metai, kaip neiņas

Gerai. Štai kaip būna: Tūli pirmiau kitur gyvendami, ar tai dėl savo išdidumo, kvailu-mo, ar gal nedrausumo, neturė-jo, ar mažai turėjo progų da-silytėti prie merginos ar prie bile moteriškės. O dabar, kas- kita. Nespėjai ryte akių praplėsti, štai jau stovi šale ta-vo lovos baltai ir švariai apsi-rengusi, su balta kepuraitė, jauna ir graži mergina. Ji pir-miausiai pažiūri į tave, simpa-tiskai nusišypso ir nieko ne-laukdama ima tau už rankos ir švelniai suspaudus laiko. Ji jaučia, kaip tavo širdis plaka (tokiame momente kuriam gi širdis neplaktu?). O kartais ji, (kaip ta Veronika Kristui) ir prakaity tau nušluosto nuo ve-ido. Kuomet ji apie tave savo švelnėmis rankutėmis grabo-si, tai tu gali į ją žiūrėti, kiek-tik nori. O kad karščio apim-tas, kartais nepradėtum ką nors jai tautksti, tai ji įdeda tau į burną kažkokį stiklinį ploną ir su numeriais pagalu-ką. Suprantama, tuomet tyli užsičiaupęs, kaip tas oisteris, ir mąstai apie šiam palociuje gerą gyvenimą.

Gal dar jūs paklauskite: — O kaip tame palociuje su roman-sais, ar ten yra progos kam nors paromansuoti?

Gal dar jūs nepamiršote, kaip anais metais vienas kores-pondentas užklausė pas, dieve duok jam dangaus karalystę, Henry Fordą, kiek anas turi milijonų. Fordas atsakė, kad jis jau trys metai, kaip neiņas

Bristol. Conn.

Mirė ir tapo palaidotas vi-duryje gruodžio Michael Yok-sha, 74 metų amžiaus. Ilgai sirgo. Velionis buvo gimęs Lietuvoj. Amerikoj išgyveno 50 metų, iš to skacėiaus 40 šiame mieste. Dirbo New De-parture Division, kuri yra da-limi General Motors Corp.

Buvo nariu Lietuvių Kliubo. Velionis paliko liūdesyį savo žmoną Veroniką Yoksha (Pe-činkus), dvi seseris — Margar-etą Baltush šiame mieste ir Katriną Baldanas Waterbury-je, brolių Joną Yokshą, gyve-nantį New Milforde, ir dau-giau giminių.

Washington. — Ižiūrima, jog Amerika sekamais me-tais išleis 21 bilioną doler-rių kariniams tikslams.

Svieta Pereiga.

"Užsirašyk, Miss Smith: Linkiu visiems savo samdi-niams linksmy Naujųjų Metų ir pranešu, kad algos nukapojamos 10 nuosimčių!"

CLEVELANDO ŽINIOS

Wall Stryto Planai Sušalinimui Amerikos

Guodžio 20 įvyko Civilių Teisių Gynimo Kongreso susirinkimas, kuriame kalbėjo advokata Yeta Land, kuri rūpinasi gynimu sufrėmuotų 12 komunistų vadų. Ji sakė buvusi New Yorke ir kartu su kitais komunistų gynimo advokatais reikalavę iš teisėjo, kad atidėtų jų teisma ant tolimesnio laiko, kad advokatai būtų laiku pasirėngti prie teismo, surinkti liudinkus, kurie yra apsigyvenę skirtingose valstijose. O kad komunistų teisma galima nukelti ir gana toli, nes tame teismabūtyje esą daugybė didžiųjų korporacijų bylų, kurios laukia savo eilės jau metai ir daugiau.

I tuos advokatų konkrečius faktus ir reikalavimus teisėjas atsakė: "Iki mes išnagrinėtu me tas bylas, kurios jau nuo seniai laukia savo eilės, komunistai galėtų nuversti mūsų demokratiją valdžią."

Kas galėtų tikėti, sakė Land, kad teisėjas su tokiais mintimis galėtų išnešti bešališ-

ką nuosprendį? Teisėjas turėtų geriau žinoti, kad žmogų neleistina įkaltinti iki jo byla nėra išnagrinėta ir teismo pripažintas kaltu. Iš to viso advokatas Land padarė išvadą, kad Smith aktas kuriuom pasiremiant yra kaltinama 12 komunistų vadų ir visa kas su tuomi surišta, yra Wall Stryto planas atidarymui vartų fašizmui j Ameriką iki žmonės nepriveris jų to plano atsiduoti. Jeigu ir pavyktų pirmutinius paliosuoti, tėsė Land, jie areštuotų kitus ir dar kitus. Yeta Land stebisi, kodėl Amerikos žmonės dar nežiūri fašistinio pavojaus, kurio ženklai taip aiškiai jau matosi.

Sekantis Civilių Teisių Gynimo Kongreso susirinkimas įvyks sausio 5, Carter Hotely. Tame susirinkime bus galutinai sutvarkytas važiavimas į Washingtoną ant sausio 17-18-tos. Michigano valstija įsiskaukia Ohio į lenktynes, kuri daugiau atstovybės turės Washingtonė.

Sausio 17 Washingtonė įvyks Civilių Teisių Legislatyvė Konferencija, sausio 18-tą bus taip vadinama "Peo-

ples Freedom Crusade." Įvairių organizacijų komitetai matysis su kongresmanais, senatoriais ir su prezidentu Trumanu, reikalaudami jų, kad pildytų savo priešrinkiminius pažadus, kad atmetų Taft-Hartley įstatymą, įvestų atgal Wagner Akta, prieš linčų, poll tax, kad atmetų įkaltinimus prieš komunistų vadus, ir bus statoma visa eilė kitų reikalavimų, kad visi žmonės žalingi įstatymai, kuriuos praleido 80-tas kongresas būtų atmetti ir pakeisti naujingais.

Ant tų dienų į Washingtoną žmonų suvažiuos iš visų Jungtinių Valstijų. Gerai pasidarbuotų ir mūsų Draugijų Sąryšs, pasiūdamas savo delegatą. Važiuojantiems iš Clevelando, jeigu bus gantėnai delegatų, kad užpildyti busą, tai kelionė atsieitų tik \$10 j abi puses, pavieniais važiujant reikės mokėti \$15 j abi puses. Aišku, kad keliaujantiems bus reikalinga ir parama, juk negalima norėti, kad jie gaisuotų savo laiką ir pasidengtų visus su tuom susiristais lėšas.

Iš Progresyvių Partijos
Lietuvių Klubo
Susirinkimo

Guodžio 21 įvyko Progresyvių Partijos Lietuvių Klubo susirinkimas, kuriame susirinkusių narių buvo nepadaugiaušiai gal dėl to, kad buvo šaltokas vakaras ir visai arti prieš šventes. Bet susirinkusieji pravedė daug gerų nularimų, išrinko naują valdybą ir visas reikalingas komisijas sekantiems metams iš veiklių narių, kurie pasižadėjo vėikti sulgy savo geriausios išgalės. Visi, kurie buvo susirinkime, pasimokėjo duokles j Progresyvių Partiją ir jie tuojau pradės gauti laikraštuką, kuris išsidinėja su lyg reikalo nuo vieno iki 3-ųjų kartų per mėnesį. Sekantis susirinkimas bus jaukiamas atvirutėmis, ir visi nariai privalome dalyvauti jame, nes mums reikia sau prisiminti, kad mes prigulime prie savo partijos ir privalome dalyvauti jos veikloje. D. Z.

PRANEŠIMAI
WORCESTER, MASS.
Aido Choras kviečia visus dalyvauti Lietuvių Saletje, 29 Endicott St., guodžio 31 d., 8 v. v., ir bendrai su aidiečiais ir kitais draugais sutikti Naujus Metus. Bus užkandis, muzikala programa. Sokiams gros Jono Dirvelio orkestra. Kviečiame visus. — Aido Choras. (305-306)

MAYNARD, MASS.
Seštadienį, sausio 1 d., bus rodomos svarbios sovietinės filmos, Ukrainų salėje, bus ir Pabaltijos filmų. Pradžią 8 v. v. IWO Hall, 20 Fowler Mill Rd. Tad prašome visus dalyvauti. (305-306)

LINDEN, N. J.
Naujų Metų Parė įvyks guodžio 31 d., 7:30 v. v. \$3 asmeniu. Liet. Liberty Parko salėje, 340 Mitchell Ave. Bus turkių vakarienė, gera muzika. Kviečiame šerinkus-svečius ir pažįstamus dalyvauti, nusipirkite bilietus iš anksto, tas daug pagelbės rengėjams. — N. Prakop. (305-306)

HARRISON-KEARNY, N. J.
LLD 136 kp. kviečia visus į naujų metų pasitikimo vakarėli, guodžio 31 d. Įžanga veltui. Valgių bus gerų, už kuriuos užsimokėsime proporcionaliai, be uždarbio. Turėsimė ir gėrimų. Bus ir muzika. Vakarėlis įvyks 15-17 Ann St., Harrisone, 7 v. v. Kviečiame visus. (305-306)

TROY, N. Y.
Studentas, kuris lanko P. R. I. College, nori žinoti ar Troy randasi lietuvių restaurantas ar barzdasakutykla. Jeigu randasi, malonėbikite pranešti sekamu adresu:
E. F. Bagdopas, 1841 Highland Ave., Troy, N. Y.

MONTELLO, MASS.
LLD 6 kp. susirinkimas įvyks sausio 3 d., Liet. Taut. Namu kambaryuose, 8 Vine St., 7:30 v. v. Visi nariai būtinai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra svarbių reikalų aptarti. — Geo. Shimaitis, Fin. Rašt. (306-307)

PHILADELPHIA, PA.
Vėikiančio Komiteto susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 2 d., Liedies Name, 735 Fairmount Ave., 3 val. diena. Nepamirškite dalyvauti, nes reikės visoms svarbius dalykus aptarti. — Valdyba. (306-307)

WORCESTER, MASS.

Aido Choru Naujų Metų Belaukiant

Tai ir vėl pasijutom prami gyvenė čielus metus. Baigdamis šiuos, rengdamesi sutikimui Naujų Metų, maštom, kaip sparčiai ritasi metai j pracię, lyg nesulaikomas upės vandenėlis. Žinom, jog laiko bėgimas nesulaikomas, nesugražinamas. Tik mintimi tegalim grįžti atgal, kad patikrinus, ar produktyviai sunaudojom praėjusių metų laiką. Kiek nudirbom savo ir visuomenės gerovei? Juk svarbu sužinoti, ar nesušlubavom savo pareigose, ar nesueikvojom brangaus laiko veltui, nes veltui suektvotas nesugražinamas, kaip prabėgusieji metai.

Priėjus prie pabaigos šių ir rengdamesi sutikimui Naujų Metų ir aidiečiai atsiska žiursteletė j prabėgusių metų darbus-veikima. Džiugiai,

Me-my.

smagiai jaučiasi visi, kurie savo luoslaikį atidavė meno ir kultūros reikalams.

Sunkokai šiais metais teko padirbėti įgudusiems veteranams aidiečiams ir jų naujai, jaunai mokytojais, nes apart mažesnių vietinių darbu, turėjom du ytin didelius darbus. Tai meno mokykla ir LMS antros apskrities festivalis. O Aidiui teko verstis su naujomis, jaunosiomis įėjomis amžiumi ir patyrimė. Sirdingas, šiltas įvertinimas priklauso Aidiui už išlaikymą meno veiklos gražioje aukštumoje.

Metų užbaigai Aidas rengia gražų pokylį 31-mą guodžio, 29 Endicott St. Raginami, prašomi meno mylėtojai, rėmėjai visi dalyvauti, užbaigti senus ir sutikti Naujuosius Metus su Aidu. Tuomi palinkėti Aidiui sėkmingai darbuotis meno kultūros dirvoje ir ateityje.

Philadelphia, Pa.

PRAMOGOS

Guodžio 31 d. užbaigimui senų metų ir pastikimui naujų, Lietuvių Muz. Namu Bendrovė rengia šaunius sokių, savo klubo kambaryuose, tiknariams. Parė be įžangos, prie Antano Dambravsko orkestros.

Sausio 9 d. sekmadienį, virš minėta bendrovė rengia bankietę su koncertine programa. Pradžią 4 val. po pietų. Bus puiki programa ir skanūs valgiai. Norintieji dalyvauti, bilietus įsigykite iš anksto.

Virš minėti parengimai įvyks savame name, 2715 E. Allegheny Ave., Richmondė.

Guodžio 17 d. pirmą sykį lietuviai čia pasirodė per televiziją su dainomis ir tautiškais šokijs. Programą pildė Dainos Choras, po vadovystė W. Norkaus ir šokiškių grupė — Vaidelytės. Šj pirmą per televiziją išstojimą priėngė Genovaitė Ramanauskienė (Roman), laidotuvių direktoriaus žmona.

Mirė
Guodžio 16 d. mirė Vincas Tamošaitis, 75 metų. Palaidotas Išganytojo kapinėse, guodžio 21 d. Vėlionis iš Lietuvos paėjo Roza:imo parapijos, Panevėžio apskrities. Liūdesyje liko posūnis Antanas Dransutis ir podukra Josephine Dransevičienė. Laidotuvių direktorius Domininkas J. Earaminas, 2339 East Allegheny Ave.

Naujagimė
Dom. ir Helen Earaminas susilaukė dukrelės, kuriai vardą davė Helen Mary. Gimė rugsėjį 18 d., Northeast ligoninėje. Tėvai labai džiaugiasis šeimos padidėjimu, ypač, kad dukrelė sparčiai auga ir sveikėja. S. V. R.

Trijų Talkininkų Sutartis dėl Ruhr Kontrolės
Berlin. — Anglai - amerikoni ir francuzai susitarė bendrai kontroliuoti Ruhr srities pramonę, vakarinėje Vokietijoje, atmetant Sovietus nuo dalyvavimo kontroleje.

GREAT NECK, N. Y.
Vietinės lietuvių darb. organizacijos rengia bendrai vakariene, pasitikimui naujų metų, Guodžio 31 d., A. J. Kasmočių salėje, 91 Steamboat Rd. Pradžią 7:30 v. v. Turėsimė skanių valgių ir gėrimų, gera orkestra gros šokiams. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti, linksmai praleisti laiką su draugais ir pažįstamais. — Kom. Narys. (305-306)

HARTFORD, CONN.
Naujų Metų pasitikimo vakariene įvyks guodžio 31 d. Rengia Laisvės Choro Namu Bendrovė. Pradžią 8 v. v. iki 2 val. ryto. 155*Hungerford St. Įžanga \$3. Turėsimė įvairių gėrimų ir valgių. Gera orkestra šokiams. — Kviečia Komisija. (306-307)

Great Neck, N. Y.

PASKUTINIS PAKVIETIMAS

Vietinės lietuvių darbininkų organizacijos kiekvienais metais, taip pat ir šiais metais, rengia bendrai vakariene pasitikimui Naujų Metų. Vakariene įvyks guodžio 31 d., A. J. Kasmočių svetainėje, 91 Steamboat Rd. Prasidės 7:30 val. vakare.

Nors mes nenorime per daug girtis, bet, tiesą pasakius, tai reikia pripažinti, kad mes, fermeriai, iki šiol - surengdamie puikius vakarienes, ypatingai pasitikimui Naujų Metų. Mokėdavom užganėdinti ir patenkinti atsilankiusią publiką, tai yra, mūs draugus svečius. Užganėdinti ne tik tai skaniais valgiais ir gėrimais ir gera orkestra šokiams, bet dar ir ta malonia draugiška nuotaika.

Zodžiu sakant, mes ir šia vakariene esame prisirengę užganėdinti visus dalyvius. Todėl mes širdingai kviečiame visus, kaip vietinius, taip ir kitų kolonijų brolius lietuvius dalyvauti šioje vakarieneje. Jūsų atsilankymas bus didžiai įkainuotas įvertintas. P. B.

Archeologiniai Iškasinėjimai Lietuvoje
TERS ir LTSR Mokslų Akademijų kompleksinė archeologinė ekspedicija pirmą kartą pradėjo iškasinėjimo darbus Lietuvoje. Per tris mėnesius ekspedicijos buvo iširti 175 archeologiniai paminklai—septyni gyvenviečių, pilikalnių ir kapinių.

Labai įdomi yra didelė miestavietė, atrasta Telsių apskrityje. Iš jos galima spręsti apie seną lietuvių materialinę kultūrą. Rasti rusų keramikos XI-XIV a. a. pavyzdžiai, liūdią apie senovinius santykius tarp Rusijos ir Lietuvos. Ateinančiais metais numatyta organizuoti archeologijos tyrimo ekspedicijas Lietuvos rytų rajonuose.

Java. — Indonezų respublikos armija jau kontratakuoja holandus.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

J. J. Kasčiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMBOLDT 2-7964

Kalėdos

Seniausia ir itin žymiausia krikščioniškoji šventė yra Kalėdos. Nežiūrint skirtumo sąžinės įsitikinimų, kas kuom gali, prisideda atžymėjimui šios šventės. Rašoma iš kelių žodžių laiškučiai ar atvirutė savo artimiesiems, palinkint laimės ir sveikatos jų gyvenimo kelionėj.

Be skirtumo luomos, triušia, dabina savo kambarėlius dėl laukiamosios šventės. Sulaukia Kalėdų dienos, dalinasi dovanomis su artimaisiais. Išrodo visa tai pridermingai ir, pagaliau, žavinga.

Dalinimas dovanų prasidėjo egiptėnuose. Senovėje dovanomis apkraudavo karaliai ir karaliaučius, kaip nuo Dievo leistus valdonus. Dvasiškijs, viilingingai pasisavinusi Kristaus obalsi — artimo meilę ir ramybę žmonėms, šaukia krikščionis nešti afieras Kristui. Tuom pačiu sykiu toji dvasiškijs stovėjo ir stovi su valdancija klase prieš pavergtuosius. Iškilus tarpe valdonų kivirčams, kunigai laimina ir šventina karėvius ir jų ginklus, kad sėkmingiau žudytų kitos tautos tokius pat Dievui tikinčius krikščionis. Tikėjimiskos dogmos sklėdėjai ne civilizacijos mokino, bet padėjo valdanciai klasei prie brutališkų žudynių už dolerį. Sveciant dabar Kalėdas, Bethlehem miestas buvo kariniėje apguloje. Tik privilegijuoti valstybių atstovai galėjo po karine apsauga ten įsigauti. Stonelė, "kurioje gimė ramybės ir artimo meilės skelbėjas Kristus," paversta karo ginklų sandėliu. Gražioji Manger aikštė, stovinti priešais stonelę, prigrista kanuolėmis. Platūs kelias nuo Jeruzolimo miesto, kuriuom išvakarėse Kristaus gimimo keblavo Juozapas ir Marija, pirmu syk j 2,000 metų uždarytas. Per penkis mylias iš abiejų pusių viena kita prie šingų vadovybių armijos pasirengę sunaikinti bile patėmytą gyvybę. Tokios tai pasekmės dolerinės krikščionybės viilingingai skelbto obalsio — ramybės ir taika visiems žmonėms. Kazys Bevardis.

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs diena ar naktį, greit suteiksiame moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniskai įrušta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

Matthew BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdnioje valandoje simpatiskai ir asmeniskai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniskai įrengtos Kopyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. Market 1-5172

GERI PIETUS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėšos valgiai. Taipgi daržovių ir pienuių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.

Visokiausai vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambariui reikmenys už griežtai žemas kainas.

RECEPTU SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVERgreen 7-6238

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves \$150
Kopyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
LIŪDESIO VALANDOJE KREIPKITES PAS MUS

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pasarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

5 psl. — Laisvė (Liberty, Lith. Daily) — Kėtv., Guod. 30, 1948

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETŲ SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITEJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9612

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES

32 Ten Eyck St.
Tel. EVERgreen 4-8174

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVERgreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų kopyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulgy pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietį ar vainiką, ko jūs reikalavsite.

Specialistai Pritaikymui
šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Moterys ir Jų Rengtas Puody Baliaus Nugalėjo Šventės

Prieš gily sniegą moterys buvo bespėkės, dėl io atidėjo gruodžio 19-tą rengtą ir daug žadėjusį auditorijos virtuvių puody balių. Bet kada kilo klausimas atidėti ir sekama sekadienį, 26-tą, ne viena paabejojome, ar šventės ir privatiškos puotos nenugalės mus arčiau už sniegą. Pasvarsčiusios, nusprendėm rengti. Mūsų išvada buvo:

Perskirtas į dvi dienas balius negalės būti tokiu šaukiniu mūsų prisirengimui jam, nei toks turtingas svečiais, koks būtų buvęs galėjus iš karto vykdyti, vienok Brooklynne yra pakankamai visuo meniškai nusiteikusių žmonių, kad balius įvyktų ir šventėms.

Neklydome. Nors oras ir vėl buvo nekoks, švilinčiai šaltas (10 laipsnių), tačiau suėjo gražus būrys žmonių ir žai draugingose nuotaikose praleido keletą valandų. Daugelis vėl atėjo nešini dovanomis ir buvo duosnesniais jų išpirkėjais. O kurių išpardavimui stokavo laiko, palikome kitai panašiai progai. Dėka dovanoms ir dalyviams, liko pluoštas dolerių ir puodams. Moterų komisija, kuri darbuosi balių surengti, apžiūrėnės, ko labiausia trūksta ir ką mūsų izdas išgalės šio atveju nupirkti.

Draugiškose varžytinėse išperkant dovanas buvo ir špėselių. Labai noriai varžėsi svečiai už William Skuodžio, turinio užėgą 564 Wythe Ave., Williamsburge, dovanotas "beskutes", nes jose buvo labai patogų Naujų Metų puotoms "karštų" skanumynų.

Buvo šiame baliuje ir šiltų užkandų, gražių papuošalų — marškinių, kaklaraiščių, žiurštų, skaryčių, keikų. Kitas dovanas ant vietos suvalgėm. O dar kitos nuėjo tiesiai į virtuvę, tarnauti mums atėities baliuose — tai peiliai, mechaniški įrankiai, indai. O mūsų "grab bag" taip yra pargarsėjęs geru jame grobiu, jog neištekto turto apeiti aplink.

Gaila, tarp švenčių ir šalčių nebesumobilizavome meno programos, bet tuomi atsitaisime mūsų gerajai publikai kada nors vėliau, pavasario.

Pramogos gspadinėmis buvo Mary Zeakas ir Albina Mikalaus, joms prigelbėjo Marcelė Jakštienė, o pačiame baliuje ir grupė kitų draugių ir draugu.

Apdovanojo:

Wm. Skuodis—dvi "beskutes" skanumynų.
Stefanija Cedronienė — \$3 pinigais.
Mary Kreivienienė—\$2.
Frances Kazakevičienė — 2 brangių peilius, žiurstką.
Emily Klimaitė — gražių keiką, įrištą naujoje skauradoje, ir mieruojamąjį puodelį su pyragaičiais.
Aleksandras Velička—mechaniška "can opener".
Olga Reinhardt—dovanėlių į "grab bag".
Sofija Thomson — "fruit set" ir į "grab bag."
Viktorija Balkus — gražių lėkščių (antru kartu atnešė).
Gspadinės ir jų pagalbininkės taipgi prisidėjo.

Kitos dovanos buvo skelbtos pirm balius. Ir daleistina, kad tūlos dovanos buvo įteiktos baliuje per kitas na-

Jauskitės Kaip Namie!

Kuomet mums tenka būti svečiuose, labai dažnai pasitaiko išgirsti šeiminių išsireikimą:—Jauskis kaip namie! O vistiek mes kažin kodėl drovimės ir gana, negalime save priversti. Bet kuomet nuiname į Lietuvos Kultūrinį Centrą, mums to nei priminti nereikia—mes jaučiamės tikrai kaip savo namuose.

Liberty Auditorijoje

Sio penktadienio vakarą įvyks Naujų Metų sutikimas, rengiamos Aido Choro. Aidas — jaunų žmonių organizacija, pirmoji įvertino laimę sulaukimo tos gražios įstaigos. Jis ten praktikuojasi, ten ruošė savo metinį koncertą, ten turi draugiškus pobuvėlius. O dabar ten rengia Naujų Metų lauktuves, kurių pelnu dalinsis pusiau savo kultūrinio centru. Tad—Nuėję ne vien tik turėsime sau smagumo ir paremsime ne vien tik chorą, bet ir savo centrą.

Auditorijos Restorantas abiemis švenčių dienomis, kaip kad veikia sekmadieniais, nuo pietų iki vėlaus vakaro. Ir visuomet veikia vakarais. Greta stiprųjų gerų valgių, restoranto gspadinė Ona Globičienė kas dieną kepta šviežius pyragus, pajus. Komercinių pasitaiko tik laike pramogų, šeiminkaujant restoranto virtuvę pasinaudusiomis organizacijoms.

Auditorijos Bowling Alleyse veikia šventadienių popiečiai ir kožna vakarą.

Bile šventadienio popietį ar vakarą galima užėti ir skaityklą, pasižiūrėti naujų tos savaitės visokių laikraščių, pasiskaityti knygy.

Auditorija randasi kampas Atlantic Ave. ir 110th Street, Richmond Hill. Ar.

Išvyko Floridon

Konstancija Karlonienė, maspethietė, Vinco Karlonio žmona, išvyko Floridon, kur žadėjo praleisti visą žiemos sezoną. Tikisi, kad jos skaudamiesiems sąnariams busi ramiu šilumoje ir saulėje, negu čionai šalčiuose. Ją vargina sąnarių skausmai jau ilga oile metų.

Kartu su ja, trumpesnei atostogai, išvyko jos dukterė ir žentas Mr. ir Mrs. James ir Julia Clark. Apsistos Jensen Beach, netoli nuo Palm Beach. Susiradus pastovų butą, d. Karlonienė užsisakys ir dienraštį Laisvę, nes yra ilgametė, nuolatine jo skaitytoja, prenumeratore. R.

Gresias nukapojimas algų 28-niems tūkstančiams laikinųjų miesto darbininkų.

Motery Apšvietos Klubas dėkingas visiems už dovanas ir atsilankymą. Ir Liberty Auditorijos vedėjai linksmi, kad žmonės taip nuoširdžiai rūpinasi įrengimu mūsų bendros įstaigos, kaip rūpintys apdairi notaka įrengimu savo šeimos namo. Klubietė.

Atminčiai Velionės Klimienės Suteikė Auką Dienraščiu

Pagerbdamas velionę savo žmoną Agotą Klimienę, buvusią dienraščio Laisvės ilgametę skaitytoją, rėmėja, pramogų lankytoją, Motiejus Klimas aukojo Laisvei šimtą dolerių. Taipgi—\$10 vietiniams organizacijų reikalams.

Liūdna Žinia

Teko sužinoti, kad mirė Lietuvoje Natalijos Nagulėvičiūtės motina. Natalija yra gerai žinoma Aido Choro narė, einanti sekretorės pareigas.

Tik nespėjo jinai save priversti užmiršti brolio mirtį, kuris tapo, prieš pusę metų, apiplėštas ir nužudytas, iš pasaly, lietuviškų fašistinių banditų, dabar gavo žinią apie josios motinos mirtį.

Natalija dažnai susirašinėdavo su motina bei seserimis ir vis tikėjosi, jog turės laimės dar kartą savo motiną pamatyti. Bet likimas kitaip nulėmė...

Drauge Natalija: Visi Tavo artimi draugai, o ypatin-gai čia esantieji lietuviai argentiniečiai, reiskia Tau gilią užuojautą.

H. Feiferienė.

Kario Žmoną Kaltina Neuzlaikyme Vaikų

Mrs. Anne Coker, 19 metų, žmona Austrijoje tarnaujančio kariškio, nuo gruodžio 17-tos buvo išlaikyta kalėjime už palikimą namų koridoriuje, Brooklyne, dviejų savo kūdikų. Kūdikiai buvo paduoti prieglaudon.

Atvykusi iš Lockwood, N. Y., jaunos motinos motiną prašė teismo jos dukterį paleisti ir taip pat jos globai pavesti ir dukters kūdikius. Nors jinai turinti 9 savo vaikus, bet šiaip taip išsitemsią ir dar su dviemis.

Mrs. Coker paleido globon jos motinos, be kaucijos, tačiau ją teis už neuzlaikymą kūdikų. Ar ji turi iš ko užlaikyti, žmona, niekas neklaužia. Aišku, kad eilinio kario algos tam neužtenka.

Neseniai man teko kalbėtis su motina, kurios jaunas sūnus tarnauja mūsų ginkluotose jėgose. Jisai pavienis, bet jam vos užtenka pačiam savo baltiniams ir kitoms smulkoms išlaidoms. O retkarčiais parvažiuoti apsilankyti pas saviškius pritrūksta pinigų, motina prigelbsti iš savyų uždarbių. B. D.

SUSIRINKIMAI BROOKLYN, N. Y.

Sveikatos Kultūros Klubo svarbus metinis susirinkimas įvyks gruodžio 30 d., 8 val. vak. Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Visi nariai būtinai at-eikite į šį susirinkimą, nes bus valdybos rinkimas sekantiems metams, taipgi išklausysite raportą iš klubo veikimo. — J. W. Thomson, pirm. (305-306)

PRANESIMAS BROOKLYN, N. Y.

Kviečiame brooklyniečius ir iš apylinkės dalyvauti gyvenamųjų, našliu, merginų ir senbernių bankiete, sausio 29 d., Liet. Am. Pilečių Kl. 280 Union Ave. Pradžia 7:30 v. v. Tikietas \$3 asmeniui. — Rengėjai.

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Tos Dovanos Reikėtų Pirmiausia

Man atrodo, kad Liberty Auditorijoje skubiai reikėtų ir gal be vargo gautume dar vieną dovaną — pakenčiamai atrodatį ir veikiantį fonografa. Jis tikty pavartoti privatiškose ar pusiau privatiškose sueigėlose salione ar mažesniuose kambariuose. Priduoty įvairumo: Dabar grupės skolinasi iš privatiškų žmonių ir ne visada/galima atsigabenti ar atgal augabenti, nes tam reikia auto mašinos.

Susizeide

Didžiųjų sniegų dieną, gruodžio 19-tą, eastnewyorkiečias St. Brusokai buvo atvykę į moterų rengtąjį puody balių Liberty Auditorijoje. Atnešė dovanų.

Grįžtant namo, d. Brusokienė paslydo ir susizeidė koją. Pasiekus gydytoją, jis matė reikalo koją sugipsuoti.

Linkime greit nugalėti nelaimę ir skausmus, pilnai paveikti.

Kas turite tokią dovaną ar ilgalaikę paskolą? Dažna Viešnia.

Gubernatoriaus Dewey pasiūlysiąs 960 milijonų budžetą ateinančioms metams.

New Yorke oras atšilo, antradienį temperatūra buvo pakilusi iki 44 laipsnių.

Sveikiname visus savo kostumerius, draugus ir prietelius su Naujais Metais ir linkime visiems laimės ir geros sveikatos.

Turime malonumo jums pranešti, kad päs mus yra geriausios paukštienos ir kitokios mėsos Naujų Metų pietams.

CHAS. ŠIMANSKAS ir CHAS. MITCHELL Savininkai

QUALITY MEAT MARKET

378 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums

Per Albina Stripini Permanent Waves \$7.50 UP Swirl Cut \$1

for difficult, resistant, for bleached for dyed... or baby fine... hard-to-wave hair...

AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užėti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisyimą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, saltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams sveikla, natūralę išvaizdą... bilzganti malonumą, kuris suklika komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkul geros sveikatos, puošniu sutaisyimų plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui... prilitina kiekvienam plaukų stiliui. Ir taiti būna patogus šukom ir šepetui, jūs galite susitaisyti daugelį skirtingų būdų.

Fashion Hairdressers 240 Grand Street Brooklyn, N. Y.

For Appointment Call Evergreen 4-2525 Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.

6'pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Ketv., Gruod. 30, 1948

Linksmas Naujų Metų Sutikimas!

RENGIA AIDO CHORAS
Penktadienį, Gruodžio 31 December
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.
BUS SOKIŲ IR ĮVAIRIŲ PAMARGINIŲ PROGRAMA.
Pradžia 8 v. v. Įžanga \$1.25 (taksai įskaityti)
Šokiams gros George Kazakevičiaus Orkestra
Aido Choras kviečia Didžiojo New Yorko ir iš apylinkės svečius dalyvauti. Linksmi praleisime senus metus ir dar linksmiau sutiksime naujus.
— R E N G E J A I.

ZUPP'S BAR

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
TELEVISION
Telefonas Evergreen 4-7729

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmalioju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line
Tel. GLENmore 5-6191

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

GYDYTOJAS
S. S. Locket, M. D.
223 South 4th Street BROOKLYN, N. Y.
Valandos: {1-2 dienom {6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas Evergreen 4-0205

QUALITY MEAT MARKET

378 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GRUEN CURVEX ROYALTY Full-size 17 Jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled. \$59.50

Dėl dalių džūlerių visokių rūšių, dėl Naujų Metų Dovanų

APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S Jewelry Store

Įstalgta 1892

Deimantai, Laikrodžiai, Džūleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų perdaug skaitlingų suminėti.

Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.

Kiekvienas pirkinyš garantuojamas. Apsimoka pirkti pas—

LIPTON

701 Grand St., Brooklyn arti Graham Avenue

* MATYK NAUJAUSIAS SENSACINGAS ŽINIŲ FILMAS *

SAJUDIS DEL AUKSO SANGHAJŲJ
NUKRITE LAKONAI LAUKIA GELBETOJU
FRANCIA STATO NAUJĄ ATOMINĘ KROSNĮ
ROMOS KARO VETERANAI DEMONSTRUOJA

EMBASSY NEWSREEL THEATRE

Broadway ir 46th Street